

Педагогик кичәшмә утырышында
каралган һәм кабул ителгән

беркетмә № 1 29.08.2022ел

Чистай муниципаль районының
мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү
муниципаль бюджет учреждениесе

“ 15 нче номерлы

Каргалы балалар бак-
часы” җитәкчесе әмере белән
кулданылышка кертелгән һәм
расланган

29.08.2022 ел № 63

Г. Г. Гимадеева

**2022-2023 нче уку елына
беренче кечкенәләр төркемендә төп гомуми белем бирү
программасынын
тормышка ашыру буенча эш программасы**

Тәрбиячеләр:
Шайхутдинова Г.И.
Шарафутдинова Р.Д.

Чистай, 2022 нче ел.

Педагогик киңәшмә утырышында
каралган һәм кабул ителгән

беркетмә № 1 29.08.2022ел

Чистай муниципаль районының
мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү
муниципаль бюджет учреждениесе
“ 15 нче номерлы
Каргалы балалар бак-
часы” житәкчесе эмере белән
кулланылышка кертелгән һәм
расланган

29. 08.2022 ел № 63

Г. Г. Гимадеева

**2022-2023 нче уку елына
беренче кечкенәләр төркемендә төп гомуми белем бирү
программасынын
тормышка ашыру буенча эш программасы**

Тәрбиячеләр:
Шайхутдинова Г.И.
Шарафутдинова Р.р

Чистай , 2022 нче ел.

I Целевой раздел.....	3
1.1 Пояснительная записка	3
1.1.1 Цели и задачи реализации Программы.....	3
1.1.2 Принципы и подходы к формированию Программы.....	4
1.1.3 Возрастные и индивидуальные особенности контингента детей 2-3 лет.....	4
1.2. Планируемые результаты освоения Программы.....	5
II Содержательный раздел.....	7
2.1 Описание образовательной деятельности в соответствии с направлениями развития ребенка....	7
2.1.1 Социально-коммуникативное развитие.....	7
2.1.2 Познавательное развитие	9
2.1.3 Речевое развитие	10
2.1.4 Художественно-эстетическое развитие.....	11
2.1.5 Физическое развитие.....	11
2.2 Взаимодействие детского сада с семьей.....	12
2.3. Перспективные планы по основным видам деятельности.....	13
2.3.1 Перспективный план работы по теме: «Профилактика дорожно-транспортного травматизма. Воспитание навыка безопасного поведения на улицах и дорогах»	13
2.3.2 Перспективный план по ОБЖ.....	14
2.3.3 Физкультурно-оздоровительная работа	14
2.3.4. Традиционные праздники, развлечения	16
2.4 Календарно – тематическое планирование по образовательным областям	16
2.4.1 Матур әдәбият белән таныштыру	16
2.4.2 Сөйләм телен үстерү	21
2.4.3 Әйләнә-тирә белән таныштыру (Бала һәм әйләнә-тирә).....	26
2.4.4 Төзү эшчәнлеген үстерү	31
2.4.5 Рәсем ясау.....	32
2.4.6 Әвәләү.....	36
2.4.7 Физкультура-сәламәтләндерү эшчәнлегә	39
2.4.8 Музыкаль үсеш.....	42
2.5 Региональный компонент в ДОУ.....	47
III Организационный раздел.....	48
3.1 Материально-техническое обеспечение программы	48
3.2 Средства обучения, необходимые для реализации Программы.....	48
3.3 Организация предметно-пространственной развивающей среды в первой младшей группе	48
3.4 Организация режима пребывания детей в образовательном учреждении	49
3.5 Расписание НОД 1-ой младшей группы (2-3 года)	50
3.6 Учебный план 1 младшей группы.....	51
3.7 Обеспечение методическими рекомендациями и средствами обучения и воспитания.....	52

І Целевой раздел

1.1 Пояснительная записка

Настоящая рабочая программа разработана на основе примерной *основной общеобразовательной программы дошкольного образования «ОТ РОЖДЕНИЯ ДО ШКОЛЫ» / Под ред. Н. Е. Вераксы, Т. С. Комаровой, М. А. Васильевой 2014 года, образовательной программы ДООУ с учётом Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования (первая младшая группа 2-3 лет).*

Рабочая программа по развитию детей 1 **младшей группы** обеспечивает разностороннее развитие детей в возрасте от 2 до 3 лет с учётом их возрастных и индивидуальных особенностей по основным направлениям - физическому, социально-коммуникативному, познавательному, речевому и художественно – эстетическому.

Рабочая программа составлена с учётом интеграции образовательных областей, рассчитанная на 2021 - 2022 учебный год.

Реализуемая **программа** строится на принципе личностно–развивающего и гуманистического характера взаимодействия взрослого с детьми.

Приоритетным направлением деятельности образовательного учреждения по реализации основной общеобразовательной программы дошкольного образования является *познавательно – речевое развитие детей.*

1.1.1 Цели и задачи реализации Программы

Ведущей целью рабочей Программы является создание благоприятных условий для полноценного проживания ребенком дошкольного детства, формирование основ базовой культуры личности, всестороннее развитие психических и физических качеств в соответствии с возрастными и индивидуальными особенностями, подготовка к жизни в современном обществе, к обучению в школе, обеспечение безопасности жизнедеятельности дошкольника.

Задачи:

1. Обеспечение равных возможностей для полноценного развития каждого ребенка в период дошкольного детства независимо от места жительства, пола, нации, языка, социального статуса, психофизиологических и других особенностей (в том числе ограниченных возможностей здоровья).

2. Охрана и укрепление физического и психического здоровья детей, в том числе их эмоционального благополучия.

3. Создание благоприятных условий развития детей в соответствии с их возрастными и индивидуальными особенностями и склонностями, развития способностей и творческого потенциала каждого ребенка как субъекта отношений с самим собой, другими детьми, взрослыми и миром.

4. Формирование общей культуры личности детей, в том числе ценностей здорового образа жизни, развития их социальных, нравственных, эстетических, интеллектуальных, физических качеств, инициативности, самостоятельности и ответственности ребенка, формирования предпосылок учебной деятельности.

5. Формирование социокультурной среды, соответствующей возрастным, индивидуальным, психологическим и физиологическим особенностям детей.

6. Обеспечение психолого-педагогической поддержки семьи и повышения компетентности родителей (законных представителей) в вопросах развития и образования, охраны и укрепления здоровья детей.

Для достижения целей программы первостепенное значение имеют следующие факторы:

- забота о здоровье, эмоциональном благополучии и своевременном всестороннем развитии каждого ребенка;

- создание в группах атмосферы гуманного и доброжелательного отношения ко всем воспитанникам, что позволяет растить их общительными, добрыми, любознательными, инициативными, стремящимися к самостоятельности и творчеству;

- максимальное использование разнообразных видов детской деятельности, их интеграция в целях повышения эффективности воспитательно-образовательного процесса;

- творческая организация (креативность) воспитательно-образовательного процесса;
- вариативность использования образовательного материала, позволяющая развивать творчество в соответствии с интересами и наклонностями каждого ребенка;
- уважительное отношение к результатам детского творчества;
- единство подходов к воспитанию детей в условиях дошкольного образовательного учреждения и семьи;
- соблюдение в работе детского сада и начальной школы преемственности, исключающей умственные и физические перегрузки в содержании образования детей дошкольного возраста, обеспечивая отсутствие давления предметного обучения.

Реализуемая программа строится на принципе личностно-ориентированного взаимодействия взрослого с детьми.

Реализация цели осуществляется в процессе разнообразных **видов деятельности**:

1. Образовательная деятельность, осуществляемая в процессе организации различных видов детской деятельности (игровой, коммуникативной, трудовой, познавательно-исследовательской, продуктивной, музыкально-художественной, чтения).
2. Образовательная деятельность, осуществляемая в ходе режимных моментов.
3. Самостоятельная деятельность детей.
4. Взаимодействие с семьями детей по реализации рабочей программы.

1.1.2 Принципы и подходы к формированию Программы

- Соответствует принципу развивающего образования, целью которого является развитие ребенка.
- Сочетает принципы научной обоснованности и практической применимости (содержание Программы соответствует основным положениям возрастной психологии и дошкольной педагогики и, как показывает опыт, может быть успешно реализована в массовой практике дошкольного образования).
- Соответствует критериям полноты, необходимости и достаточности (позволяя решать поставленные цели и задачи при использовании разумного «минимума» материала).
- Обеспечивает единство воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач процесса образования детей дошкольного возраста, в ходе реализации которых формируются такие качества, которые являются ключевыми в развитии дошкольников.
- Строится с учетом принципа интеграции образовательных областей в соответствии с возрастными возможностями и особенностями детей, спецификой и возможностями образовательных областей.
- Основывается на комплексно-тематическом принципе построения образовательного процесса.
- Предусматривает решение программных образовательных задач в совместной деятельности взрослого и детей и самостоятельной деятельности дошкольников не только в рамках непосредственно образовательной деятельности, но и при проведении режимных моментов в соответствии со спецификой дошкольного образования.
- Предполагает построение образовательного процесса на адекватных возрасту формах работы с детьми. Основной формой работы с дошкольниками и ведущим видом их деятельности является игра.
- Строится с учетом соблюдения преемственности между всеми возрастными дошкольными группами и между детским садом и начальной школой.
- Учет этнокультурной ситуации развития детей. Учитывает национальные ценности и традиции в образовании.

1.1.3 Возрастные и индивидуальные особенности контингента детей 2-3 лет

Вторая группа раннего возраста (от 2 до 3 лет)

На третьем году жизни дети становятся самостоятельнее.

Продолжают развиваться предметная деятельность, деловое сотрудничество ребенка и взрослого; совершенствуются восприятие, речь, начальные формы произвольного поведения,

игры, наглядно-действенное мышление, в конце года появляются основы наглядно-образного мышления.

Развитие предметной деятельности связано с усвоением культурных способов действия с различными предметами. Совершенствуются соотносящие и орудийные действия.

Умение выполнять орудийные действия развивает произвольность, преобразуя натуральные формы активности в культурные на основе предлагаемой взрослыми модели, которая выступает в качестве не только объекта для подражания, но и образца, регулирующего собственную активность ребенка.

В ходе совместной с взрослыми предметной деятельности продолжает развиваться понимание речи. Слово отделяется от ситуации и приобретает самостоятельное значение. Дети продолжают осваивать названия окружающих предметов, учатся выполнять словесные просьбы взрослых, ориентируясь в пределах ближайшего окружения.

Количество понимаемых слов значительно возрастает. Совершенствуется регуляция поведения в результате обращения взрослых к ребенку, который начинает понимать не только инструкцию, но и рассказ взрослых.

Интенсивно развивается активная речь детей. К трем годам они осваивают основные грамматические структуры, пытаются строить сложные и сложноподчиненные предложения, в разговоре с взрослым используют практически все части речи. Активный словарь достигает примерно 1500–2500 слов.

К концу третьего года жизни речь становится средством общения ребенка со сверстниками. В этом возрасте у детей формируются новые виды деятельности: игра, рисование, конструирование.

Игра носит процессуальный характер, главное в ней — действия, которые совершаются с игровыми предметами, приближенными к реальности.

В середине третьего года жизни широко используются действия с предметами-заместителями.

Появление собственно изобразительной деятельности обусловлено тем, что ребенок уже способен сформулировать намерение изобразить какой-либо предмет. Типичным является изображение человека в виде «головонога» — окружности и отходящих от нее линий.

На третьем году жизни совершенствуются зрительные и слуховые ориентировки, что позволяет детям безошибочно выполнять ряд заданий: осуществлять выбор из 2–3 предметов по форме, величине и цвету; различать мелодии; петь.

Совершенствуется слуховое восприятие, прежде всего фонематический слух. К трем годам дети воспринимают все звуки родного языка, но произносят их с большими искажениями.

Основной формой мышления является наглядно-действенная. Ее особенность заключается в том, что возникающие в жизни ребенка проблемные ситуации разрешаются путем реального действия с предметами.

К концу третьего года жизни у детей появляются зачатки наглядно-образного мышления. Ребенок в ходе предметно-игровой деятельности ставит перед собой цель, намечает план действия и т. п.

Для детей этого возраста характерна неосознанность мотивов, импульсивность и зависимость чувств и желаний от ситуации. Дети легко заражаются эмоциональным состоянием сверстников. Однако в этот период начинает складываться и произвольность поведения. Она обусловлена развитием орудийных действий и речи. У детей появляются чувства гордости и стыда, начинают формироваться элементы самосознания, связанные с идентификацией с именем и полом. Ранний возраст завершается кризисом трех лет. Ребенок осознает себя как отдельного человека, отличного от взрослого. У него формируется образ Я. Кризис часто сопровождается рядом отрицательных проявлений: негативизмом, упрямством, нарушением общения с взрослым и др. Кризис может продолжаться от нескольких месяцев до двух лет.

1.2. Планируемые результаты освоения Программы.

Специфика дошкольного детства (гибкость, пластичность развития ребенка, высокий разброс вариантов его развития, его непосредственность и непроизвольность) не позволяет требовать от ребенка дошкольного возраста достижения конкретных образовательных результатов

и обуславливает необходимость определения результатов освоения образовательной программы в виде целевых ориентиров.

Целевые ориентиры образования в младенческом и раннем возрасте

- Ребенок интересуется окружающими предметами и активно действует с ними; эмоционально вовлечен в действия с игрушками и другими предметами, стремится проявлять настойчивость в достижении результата своих действий.

- Использует специфические, культурно фиксированные предметные действия, знает назначение бытовых предметов (ложки, расчески, карандаша и пр.) и умеет пользоваться ими. Владеет простейшими навыками самообслуживания; стремится проявлять самостоятельность в бытовом и игровом поведении; проявляет навыки опрятности.

- Проявляет отрицательное отношение к грубости, жадности.

- Соблюдает правила элементарной вежливости (самостоятельно или по напоминанию говорит «спасибо», «здравствуйте», «до свидания», «спокойной ночи» (в семье, в группе)); имеет первичные представления об элементарных правилах поведения в детском саду, дома, на улице и старается соблюдать их.

- Владеет активной речью, включенной в общение; может обращаться с вопросами и просьбами, понимает речь взрослых; знает названия окружающих предметов и игрушек. Речь становится полноценным средством общения с другими детьми.

- Стремится к общению со взрослыми и активно подражает им в движениях и действиях; появляются игры, в которых ребенок воспроизводит действия взрослого. Эмоционально откликается на игру, предложенную взрослым, принимает игровую задачу.

- Проявляет интерес к сверстникам; наблюдает за их действиями и одражает им. Умеет играть рядом со сверстниками, не мешая им. Проявляет интерес к совместным играм небольшими группами.

- Проявляет интерес к окружающему миру природы, с интересом участвует в сезонных наблюдениях.

- Проявляет интерес к стихам, песням и сказкам, рассматриванию картинок, стремится двигаться под музыку; эмоционально откликается на различные произведения культуры и искусства.

- С пониманием следит за действиями героев кукольного театра; проявляет желание участвовать в театрализованных и сюжетно-ролевых играх.

- Проявляет интерес к продуктивной деятельности (рисование, лепка, конструирование, аппликация).

- У ребенка развита крупная моторика, он стремится осваивать различные виды движений (бег, лазанье, перешагивание и пр.). С интересом участвует в подвижных играх с простым содержанием, несложными движениями.

II Содержательный раздел

2.1 Описание образовательной деятельности в соответствии с направлениями развития ребенка

2.1.1 Социально-коммуникативное развитие

Социально-коммуникативное развитие направлено на:

- Усвоение норм и ценностей, принятых в обществе, включая моральные и нравственные ценности.
- Развитие общения и взаимодействия ребёнка со взрослыми и сверстниками.
- Становление самостоятельности, целенаправленности и саморегуляции собственных действий.
- Развитие социального и эмоционального интеллекта, эмоциональной отзывчивости, сопереживания.
- Формирование готовности к совместной деятельности.
- Формирование уважительного отношения и чувства принадлежности к своей семье и сообществу детей и взрослых в организации.
- Формирование позитивных установок к различным видам труда и творчества.
- Формирование основ безопасности в быту, социуме, природе.

Содержание психолого-педагогической работы

Осуществляемая образовательная деятельность			
Образовательная деятельность	Совместная деятельность педагога с детьми	Самостоятельная деятельность детей	При взаимодействии с семьями
Формы работы			
Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые	
• Игровая ситуация • Дидактическая игра • Театрализованная игра • Разговор с детьми • Чтение • Беседа после чтения • Рассматривание картин • Игра-драматизация • Показ настольного театра • Разучивание стихотворений	• Ситуация общения в процессе режимных моментов • Дидактическая игра • Чтение • Беседа после чтения • Наблюдение • Труд • Игра на прогулке • Словесная игра • Разговор с детьми • Разучивание стихов, потешек • Поручения	• Сюжетно-ролевая игра • Игровое общение • Игра-драматизация • Дидактическая игра • Подвижная игра с текстом • Хороводная игра с пением • Все виды самостоятельной детской деятельности, предполагающие общение со сверстниками.	Беседа. Консультации. Консультативные встречи по заявкам.

Социализация, развитие общения, нравственное воспитание

Формировать у детей опыт поведения в среде сверстников, воспитывать чувство симпатии к ним. Способствовать накоплению опыта доброжелательных взаимоотношений со сверстниками, воспитывать эмоциональную отзывчивость (обращать внимание детей на ребенка, проявившего заботу о товарище, поощрять умение пожалеть, посочувствовать).

Воспитывать отрицательное отношение к грубости, жадности; развивать умение играть не ссорясь, помогать друг другу и вместе радоваться успехам, красивым игрушкам и т. п.

Воспитывать элементарные навыки вежливого обращения: здороваться, прощаться, обращаться с просьбой спокойно, употребляя слова «спасибо» и «пожалуйста». Формировать умение спокойно вести себя в помещении и на улице: не шуметь, не бегать, выполнять просьбу взрослого.

Воспитывать внимательное отношение и любовь к родителям и близким людям. Приучать детей не перебивать говорящего взрослого, формировать умение подождать, если взрослый занят.

Ребенок в семье и сообществе

Образ Я. Формировать у детей элементарные представления о себе, об изменении своего социального статуса (взрослении) в связи с началом посещения детского сада; закреплять умение называть свое имя.

Формировать у каждого ребенка уверенность в том, что его, как и всех детей, любят, о нем заботятся; проявлять уважительное отношение к интересам ребенка, его нуждам, желаниям, возможностям.

Семья. Воспитывать внимательное отношение к родителям, близким людям. Поощрять умение называть имена членов своей семьи.

Детский сад. Развивать представления о положительных сторонах детского сада, его общности с домом (тепло, уют, любовь и др.) и 51 отличиях от домашней обстановки (больше друзей, игрушек, самостоятельности и т. д.).

Обращать внимание детей на то, в какой чистой, светлой комнате они играют, как много в ней ярких, красивых игрушек, как аккуратно заправлены кровати. На прогулке обращать внимание детей на красивые растения, оборудование участка, удобное для игр и отдыха. Развивать умение ориентироваться в помещении группы, на участке.

Самообслуживание, самостоятельность, трудовое воспитание

Воспитание культурно-гигиенических навыков. Формировать привычку (сначала под контролем взрослого, а затем самостоятельно) мыть руки по мере загрязнения и перед едой, насухо вытирать лицо и руки личным полотенцем. Учить с помощью взрослого приводить себя в порядок; пользоваться индивидуальными предметами (носовым платком, салфеткой, полотенцем, расческой, горшком). Формировать умение во время еды правильно держать ложку.

Самообслуживание. Учить детей одеваться и раздеваться в определенном порядке; при небольшой помощи взрослого снимать одежду, обувь (расстегивать пуговицы спереди, застёжки на липучках); в определенном порядке аккуратно складывать снятую одежду. Приучать к опрятности.

Общественно-полезный труд. Привлекать детей к выполнению простейших трудовых действий: совместно с взрослым и под его контролем расставлять хлебницы (без хлеба), салфетницы, раскладывать ложки и пр. Приучать поддерживать порядок в игровой комнате, по окончании игр расставлять игровой материал по местам.

Уважение к труду взрослых. Поощрять интерес детей к деятельности взрослых. Обращать внимание на то, что и как делает взрослый (как ухаживает за растениями (поливает) и животными (кормит); как дворник подметает двор, убирает снег; как столяр чинит беседку и т.д.), зачем он выполняет те или иные действия. Учить узнавать и называть некоторые трудовые действия (помощник воспитателя моет посуду, приносит еду, меняет полотенца).

Формирование основ безопасности.

Безопасное поведение в природе. Знакомить с элементарными правилами безопасного поведения в природе (не подходить к незнакомым животным, не гладить их, не дразнить; не рвать и не брать в рот растения и пр.).

Безопасность на дорогах. Формировать первичные представления о машинах, улице, дороге. Знакомить с некоторыми видами транспортных средств.

Безопасность собственной жизнедеятельности. Знакомить с предметным миром и правилами безопасного обращения с предметами. Знакомить с понятиями «можно — нельзя», «опасно». Формировать представления о правилах безопасного поведения в играх с песком и водой (воду не пить, песком не бросаться и т. д.).

2.1.2 Познавательное развитие

Познавательное развитие предполагает развитие интересов детей, любознательности и познавательной мотивации; формирование познавательных действий, становление сознания; развитие воображения и творческой активности; формирование первичных представлений о себе, других людях, объектах окружающего мира, о свойствах и отношениях объектов окружающего мира (форме, цвете, размере, материале, звучании, ритме, темпе, количестве, числе, части и целом, пространстве и времени, движении и покое, причинах и следствиях и др.), о малой родине и Отечестве, представлений о социокультурных ценностях нашего народа, об отечественных традициях и праздниках, о планете Земля как общем доме людей, об особенностях ее природы, многообразии стран и народов мира.

Задачи:

- Формирование элементарных математических представлений. Формирование элементарных математических представлений, первичных представлений об основных свойствах и отношениях объектов окружающего мира: форме, цвете, размере, количестве, числе, части и целом, пространстве и времени.
- Развитие познавательно-исследовательской деятельности. Развитие познавательных интересов детей, расширение опыта ориентировки в окружающем, сенсорное развитие, развитие любознательности и познавательной мотивации; формирование познавательных действий, становление сознания; развитие воображения и творческой активности; формирование первичных представлений об объектах окружающего мира, о свойствах и отношениях объектов окружающего мира (форме, цвете, размере, материале, звучании, ритме, темпе, причинах и следствиях и др.).
- Развитие восприятия, внимания, памяти, наблюдательности, способности анализировать, сравнивать, выделять характерные, существенные признаки предметов и явлений окружающего мира; умения устанавливать простейшие связи между предметами и явлениями, делать простейшие обобщения.
- Ознакомление с предметным окружением. Ознакомление с предметным миром (название, функция, назначение, свойства и качества предмета); восприятие предмета как творения человеческой мысли и результата труда.
- Формирование первичных представлений о многообразии предметного окружения; о том, что человек создает предметное окружение, изменяет и совершенствует его для себя и других людей, делая жизнь более удобной и комфортной. Развитие умения устанавливать причинно-следственные связи между миром предметов и природным миром.
- Ознакомление с социальным миром. Ознакомление с окружающим социальным миром, расширение кругозора детей, формирование целостной картины мира. Формирование первичных представлений о малой родине и Отечестве, представлений о социокультурных ценностях нашего народа, об отечественных традициях и праздниках. Формирование гражданской принадлежности; воспитание любви к Родине, гордости за ее достижения, патриотических чувств. Формирование элементарных представлений о планете Земля как общем доме людей, о многообразии стран и народов мира.
- Ознакомление с миром природы. Ознакомление с природой и природными явлениями. Развитие умения устанавливать причинно-следственные связи между природными явлениями. Формирование первичных представлений о природном многообразии планеты Земля. Формирование элементарных экологических представлений. Формирование понимания того, что человек — часть природы, что он должен беречь, охранять и защищать ее, что в природе все взаимосвязано, что жизнь человека на Земле во многом зависит от окружающей среды. Воспитание умения правильно вести себя в природе. Воспитание любви к природе, желания беречь ее.

Содержание психолого-педагогической работы

Осуществляемая образовательная деятельность			
Образовательная деятельность	Совместная деятельность воспитателя с детьми	Самостоятельная деятельность детей	При взаимодействии с семьями

Формы организации детей			
Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Групповые Подгрупповые Индивидуальные	Индивидуальные подгрупповые	
• Сюжетно-ролевая игра • Рассматривание • Наблюдение • Чтение • Развивающая игра • Экскурсия • Интегративная деятельность • Рассказ • Беседа • Создание коллекций	• Сюжетно-ролевая игра • Рассматривание • Наблюдение • Чтение • Развивающая игра • Конструирование • Рассказ • Беседа	• Игры со строительным материалом • Дидактические игры • Настольно-печатные игры • Наблюдения • Сюжетная игра	Анкетирование. Информац. листы. Мастер-класс. Ситуативное обучение. Консультации. Интерактивное взаимодействие через сайт ДОУ. Беседа.

2.1.3

Речевое развитие

Речевое развитие включает:

- Владение речью как средством общения.
- Обогащение активного словаря.
- Развитие связной, грамматически правильной диалогической и монологической речи.
- Развитие речевого творчества.
- Развитие звуковой и интонационной культуры речи, фонематического слуха.
- Знакомство с книжной культурой, детской литературой, понимание на слух текстов различных жанров детской литературы.

• Формирование звуковой аналитико – синтетической активности как предпосылки обучения грамоте.

Содержание психолого-педагогической работы

Осуществляемая образовательная деятельность			
Образовательная деятельность	Совместная деятельность педагога с детьми	Самостоятельная деятельность детей	При взаимодействии с семьями
Формы работы			
Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые	
• Чтение • Обсуждение • Рассказ • Беседа • Пересказ • Разучивание стихотворений, потешек, чистоговорок • Игра • Инсценирование • Викторина • Моделирование	• Игра (сюжетно-ролевая, театрализованная, режиссерская) • Беседа • Сочинение загадок • Использование различных видов театра • Словесная игра • Пальчиковая игра	• Игра (дидактическая, сюжетно-ролевая, театрализованная) • Упражнения на развитие артикуляционного аппарата • Упражнения на развитие мелкой моторики рук • Упражнения на развитие дыхания • Рассматривание (серии картин, альбомов, сюжетных картин, иллюстраций).	Беседа. Консультации.

2.1.4 Художественно-эстетическое развитие

Художественно-эстетическое развитие предполагает:

- Развитие предпосылок ценностно – смыслового восприятия и понимания произведений искусства (словесного, музыкального, изобразительного), мира природы.
- Становление эстетического отношения к окружающему миру.
- Формирование элементарных представлений о видах искусства.
- Восприятие музыки, художественной литературы, фольклора.
- Стимулирование сопереживания персонажам художественных произведений.
- Реализация самостоятельной творческой деятельности детей (изобразительной, конструктивно-модельной, музыкальной и др.).

Содержание психолого-педагогической работы

Осуществляемая образовательная деятельность			
Образовательная деятельность	Совместная деятельность педагога с детьми	Самостоятельная деятельность детей	При взаимодействии с семьями
Формы работы			
Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые	
• Игры (дидактические, строительные, сюжетно-ролевые) • Слушание музыки • Музыкально-дидакт. игра • Разучивание музыкальных игр и танцев • Совместное пение • Совместное и индивидуальное музыкальное исполнение • Музыкальное упражнение • Распевка	• Наблюдение • Рассматривание эстетически привлекательных объектов природы • Игра • Игровое упражнение • Конструирование из песка • Рисование с применением различных техник	• Игры (дидактические, строительные, сюжетно-ролевые, хороводные) • Рассматривание эстетически привлекательных объектов природы, быта, произведений искусства	Консультации для родителей. Родительские собрания. Индивидуальные беседы. Создание наглядно-педагогической пропаганды для родителей (стенды, папки или ширмы-передвижки).

2.1.5 Физическое развитие

Физическое развитие включает приобретение опыта в следующих видах деятельности детей: двигательной, в том числе связанной с выполнением упражнений, направленных на развитие таких физических качеств, как координация и гибкость; способствующих правильному формированию опорно-двигательной системы организма, развитию равновесия, координации движения, крупной и мелкой моторики обеих рук, а также с правильным, не наносящим ущерба организму, выполнением основных движений (ходьба, бег, мягкие прыжки, повороты в обе стороны), формирование начальных представлений о некоторых видах спорта, овладение подвижными играми с правилами; становление целенаправленности и саморегуляции в двигательной сфере; становление ценностей здорового образа жизни, овладение его элементарными нормами и правилами (в питании, двигательном режиме, закаливании, при формировании полезных привычек и др.).

Содержание психолого-педагогической работы

Осуществляемая образовательная деятельность			
Образовательная деятельность	Совместная деятельность педагога с детьми	Самостоятельная деятельность детей	При взаимодействии с семьями

Формы работы			
Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые	
• Игровая беседа с элементами движений • Корректирующая гимнастика • Выполнение основных видов движений • Подвижная игра • Контрольно-диагностическая деятельность	• Игровая беседа с элементами движений • Утренняя гимнастика • Совместная деятельность взрослого и детей тематического характера • Игра разной подвижности • Прогулка • Спортивные и физкультурные досуги и праздники • Катание на санках и т.д. • Разные виды гимнастики	• Во всех видах самостоятельной деятельности детей • Двигательная активность в течение дня • Подвижная игра • Самостоятельные игры и упражнения	Консультации по запросам родителей. Домашние занятия родителей с детьми. Оформление информационных материалов.

2.2 Взаимодействие детского сада с семьей

Основные цели и задачи

Важнейшим условием обеспечения целостного развития личности ребенка является развитие конструктивного взаимодействия с семьей.

Ведущая цель — создание необходимых условий для формирования ответственных взаимоотношений с семьями воспитанников и развития компетентности родителей (способности разрешать разные типы социально-педагогических ситуаций, связанных с воспитанием ребенка); обеспечение права родителей на уважение и понимание, на участие в жизни детского сада.

Родителям и воспитателям необходимо преодолеть субординацию, монолизм в отношениях друг с другом, отказаться от привычки критиковать друг друга, научиться видеть друг в друге не средство решения своих проблем, а полноправных партнеров, сотрудников.

Основные задачи взаимодействия детского сада с семьей:

- изучение отношения педагогов и родителей к различным вопросам воспитания, обучения, развития детей, условий организации разнообразной деятельности в детском саду и семье;
- знакомство педагогов и родителей с лучшим опытом воспитания в детском саду и семье, а также с трудностями, возникающими в семейном и общественном воспитании дошкольников;
- информирование друг друга об актуальных задачах воспитания и обучения детей и о возможностях детского сада и семьи в решении данных задач;
- создание в детском саду условий для разнообразного по содержанию и формам сотрудничества, способствующего развитию конструктивного взаимодействия педагогов и родителей с детьми;
- привлечение семей воспитанников к участию в совместных с педагогами мероприятиях, организуемых в районе (городе, области);
- поощрение родителей за внимательное отношение к разнообразным стремлениям и потребностям ребенка, создание необходимых условий для их удовлетворения в семье.

Формы работы с родителями:

Родительские собрания:

№	Тема собрания	Содержание собрания	Сроки	Ответственные
1	1. «Давайте познакомимся». 2. «Задачи и формы воспитания детей с 2 до 3 летнего возраста»	1. Вступительный этап. 2. Выступление заведующего 3. Доклад воспитателя об адаптации. (Фатхуллина Р.Р.). 4. Выступления воспитателя о методах приучения самостоятельности.	сентябрь	воспитатели группы,

	Цель: знакомство родителей между собой и с педагогами; создание эмоционально-положительного настроя на совместную работу, атмосферу взаимного доверия между родителями и воспитателями.	(Шайхутдинова Г.И.) 6. Утверждение плана совместной работы на учебный год. 7. Выборы родительского комитета. 8. Подведение итогов собрания.		
2	«Работа ДОУ по обучению дошкольников государственным языкам Республики Татарстан с использованием УМК». Цель: Познакомить родителей с УМК.	1. Вступительный этап. 2. Выступление воспитателя: «Эффективные формы и методы обучения татарскому языку детей дошкольного возраста» (Шайхутдинова Г.И.) 3. Доклад воспитателя «Эмоциональное благополучие в семье». (Фатхуллина Р.Р.) 4. Мастер класс «Наши пальчики играли». (Фатхуллина Р.Р.) 5. Подведение итогов собрания.	декабрь	воспитатели группы
3	Итоговое родительское собрание «Вот и стали мы на год взрослее. Развитие речи детей». Цель: раскрытие значения речи во всестороннем развитии личности ребенка.	1. Вступительный этап. 2. Анализ речи детей группы. 3. Мастер класс: «Растем, играя» (Шайхутдинова Г.И.). 4. Творческий отчет - презентация об итогах и достижениях в образовательной работе за учебный год. (Фатхуллина Р.Р.) 5. Вручение благодарственных писем и грамот. 6. Подведение итогов.	май	воспитатели группы

Выставка совместного творчества родителей и детей

№	Наименование мероприятия	Сроки	Ответственный
1	Конкурс поделок «Осенний вернисаж»	октябрь	воспитатели
2	Конкурс поделок «Зимние фантазии»	декабрь	воспитатели

Смотр - конкурс среди родителей и детей

№	Наименование мероприятия	Сроки	Ответственный
1	«Мы любим театр» - театральные маски, костюмы по татарским народным сказкам (УМК)	февраль	воспитатели

Мастер - классы

№	Наименование мероприятия	Сроки	Ответственные
1	«Наши пальчики играли»	декабрь (родительское собрание)	. Фатхуллина Р.Р.
2	«Растем, играя»	май (родительское собрание)	Шайхутдинова Г.И

2.3. Перспективные планы по основным видам деятельности

2.3.1 Перспективный план работы по теме: «Профилактика дорожно-транспортного травматизма. Воспитание навыка безопасного поведения на улицах и дорогах»

№	Наименование мероприятия	Сроки	Ответственный
---	--------------------------	-------	---------------

1	Сюжетно – развивающие игры: «Сигналы и движения. Передвижение в заданном направлении» (стр. 14). «Знакомство с автобусом» (стр. 10). Дидактическая игра «Красный и зеленый» (11)	октябрь	Фатхуллина Р.Р. Шайхутдинова Г.И.
2		декабрь	
3		февраль	
1	«Дошкольникам о правилах дорожного движения» Степанкова, Филенко. «Улицы нашего города» (стр.15). «Учебный план и программа обучения детей правилам безопасности поведения на дорогах».	апрель	
2			
1	Консультации для родителей: «ПДД для родителей с детьми раннего возраста». «Правила перевозки детей в автомобиле». «Профилактика детского дорожно – транспортного травматизма в семье». «Вместе весело шагать по просторам». Литература: «Правила дорожного движения» Т.Г.Кобзева.	сентябрь	Фатхуллина Р.Р. Шайхутдинова Г.И.
2		ноябрь	
3		январь	
4		март	

2.3.2 Перспективный план по ОБЖ

№	Название	Сроки	Ответственный
1	Консультации для родителей: «Балаларыгызны имгәнүдөн саклагыз» «Балаларыгызның тәртипсезлеге аркасында килеп чыккан имгәнүләр» «Зимние травмы» «Безопасность в вашем доме»	октябрь	Фатхуллина Р.Р. Шайхутдинова Г.И.
2		декабрь	
3		февраль	
4		апрель	
1	Занятия по ОБЖ: «Этләрдән саклангыз» (158) «Шырпы белән уйнама!» (76) «Кисә торган эйберләр турында» (149) «Пешә, сак бул» (125) Лит-ра: «Основы безопасного поведения дошкольников», О.В. Чермашенцева.	ноябрь	Фатхуллина Р.Р. Шайхутдинова Г.И.
2		январь	
3		март	
4		май	

2.3.3 Физкультурно-оздоровительная работа

№	Наименование мероприятия	Сроки
1	Физкультурный досуг: «Веселое путешествие» «В гости к мишке» «В гостях у клоуна» «Встреча со снеговиком» «Михаил Потапович в гостях у ребят» «Веселые старты» «Мой веселый звонкий мяч» «К нам пришел в гости Айболит» «Мы растем здоровыми»	сентябрь
2		октябрь
3		ноябрь
4		декабрь
5		январь
6		февраль
7		март
8		апрель
9		май

	<u>День здоровья:</u> Цель: создание условий для повышения двигательной активности, формирование основ здорового образа жизни, интереса к физкультурным занятиям. Активизация положительных эмоций. Утро: перед входом в группу <u>выложена полоса препятствия:</u> 1. дотянуться до игрушки, подвешенной в проеме двери; 2. перешагивание через кубики; 3. ходьба с приставным шагом по шнуру; 4. подлезание под дугу 5. ходьба.	октябрь январь март
Сюрпризный момент: появление кота Тимофея <u>Закаливающее дыхание:</u> «Поиграем с носиком» <u>Психогимнастика «Спрячь свой пальчик» (игра с пальчиками)</u> Цель: активизация положительных эмоций <u>Утренняя гимнастика:</u> «Путешествие в сказку к коту Тимофею» <u>Подготовка к завтраку:</u> инсценировка произведения «Девочка чумазая» (мытьё рук) <u>Психологический этюд:</u> «Котята» (имитируют движения кошки, котята умываются, трут ребром ладони, нос, лицо, затылок, руку об руку и т.д.) <u>Прогулка</u> «Мы ребята смелые, ловкие, умелые» Подвижные игры с котом Тимофеем <u>Побудка</u> «Веселые котята» (упражнения на кровати) <u>Массаж рук, лица</u> <u>Дорожка здоровья</u> (в группе) Массажные коврики, кубики для перешагивания, обруч для подлезания и т.д., подвижная игра «Кот и мыши» <u>Досуг:</u> «Туп-туп-тубыбыз» <u>II прогулка</u> «Путешествие в лес с котом Тимофеем», подвижная игра «Поезд», подвижная игра «Бездомный заяц», игра «Зайнышка»		
<u>Спортивные праздники:</u> 1. «Приключение Светофорчика» 2. «Мы умеем дружно жить»		

2.3.4. Традиционные праздники, развлечения

№	Название	Сроки	Ответственный
1	«Курочка ряба» (фланелеграф)	сентябрь	Фатхуллина Р.Р. Шайхутдинова Г.И.
2	«Мои любимые игрушки»	октябрь	
3	«Мой детский сад» (стр. 51)	ноябрь	
4	«Колобок» (кукольный театр)	декабрь	
5	Праздник «Новый год»	декабрь	
6	«Репка» (настольный театр)	январь	
7	«Мы ловкие, умелые!» (59)	февраль	
8	«Теремок» (настольный театр)	март	
9	«В гости к зайке» (55)	апрель	
10	«В гости к Хозяюшке»	май	

2.4 Календарно – тематическое планирование по образовательным областям

2.4.1 Матур әдәбият белән таныштыру

Туган телдә сөйләшәргә өйрәтү гаиләдә башлана һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә дәвам итә. Мәктәпкәчә учреждениеләр, мәгариф системасының беренче баскычы буларак, нәниләрне туган телгә өйрәтүдә башлангыч роль уйный.

Беренче кече яшьтәге төркем балаларының сөйләм эшчәнлеген оештыру системасы мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сөйләм эшчәнлеген оештыру системасыннан аерыла. Балаларны туган телгә өйрәтү һәм сөйләм үстерү әйләнә-тирә белән таныштыру процессында бара. Шушы үзенчәлекләрен исәпкә алып, кече яшьтәге балаларның сөйләмен үстерү эшчәнлеген оештырганда, әйләнә-тирә предметларны һәм күренешләрен танып белүдә нәрсә чыганаك булып торыуы игътибар үзгәргән алына.

I. Табигый шартларда табигать һәм социаль тирәлек белән турыдан-туры таныштыру

1. Табигатьне (күренешләрен һәм объектларны) күзәтү.
2. Предметлы дөнья белән таныштыру: предметлар һәм кораллар (исеме, сыйфаты, үзлекләре, эш-хәрәкәтләре).
3. Социаль күренешләр (үзе, якин кешеләр, өлкәннәр хезмәте турында күзаллаулар) белән таныштыру.

II. Образлы уенчыклар аша тирә-юнь белән таныштыру

1. Уенчыклар карау.
2. «Тылсымлы» капчык», «Бу өйдә кем (нәрсә) яши?» дидактик уеннары, курчак белән дидактик уеннар.
3. Уеннар, күңел ачулар, уен-көлкеләр.
4. Йомыш кушулар (индивидуаль һәм кечерәк төркемнәргә бүлөп).

III. Рәсем сәнгате аша әйләнә-тирә белән таныштыру

1. Өстәлгә куела торган кечкенә рәсемнәрне, китаптагы иллюстрацияләрен, стенадагы картиналарны карау.
 1. «Жанлы» кечкенә картиналар белән эшчәнлек.
- IV. Нәфис сүз аша әйләнә-тирә белән таныштыру*
 1. Халык авыз ижаты һәм матур әдәбият әсәрләре уку.
 2. Тәрбияче белән бергә кыска әкиятләрнең эчтәлеген сөйләү.
- V. Күрсәтмәлектән башка, тирә-юнь белән таныштыру һәм сөйләм үстерү*
 1. Күрсәтмәлектән башка һәм ситуациядән тыш, тәрбияченең сөйләве.
 2. Балалар белән әңгәмәләр һәм сөйләшүләр.

Эшчәнлек төрләрендә сөйләм үсешенең сүзлек эше, сөйләмнең грамматик төзелеше өстендә эш, аваз культурасы тәрбияләү, бәйләнешле сөйләм үстерү, матур әдәбият һәм халык ижаты белән таныштыру бурычлары хәл ителә.

Матур әдәбият, халык ижаты, күрсәтмәлек, предметлар белән уен хәрәкәтләре,

кошларның, жәнлекләрнең образларын имитацияләү — болар барысы да нәниләрне туган телгә өйрәтүдә, аларның сөйләмен үстерүдә зур әһәмияткә ия.

Матур әдәбият белән таныштыру

Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина. Казан. Татарстан китап нәшрияты. 2012

№	Занятие темасы	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ			
1	Такмак уку “Үчтеки, үчтеки”	1. Фольклор әсәрләре белән кызыксыну уяту, шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Нәфис сүзгә мөхәббәт тәрбияләү.	142 бит
2	Шигърь уку: Ә. Бикчәнтәева “Туп-туп- тубыбыз”	1. Балаларга шигърьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, таныш предметларны танып һәм атып белергә, шигърьнең авыр әйтешле аерым сүзләрен дөрес әйтергә өйрәтү, төсләрне ныгыту. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.	143 бит
3	Шигърь уку: С.Сөләйманова “Ике”	1. Балаларда шигъри әсәр белән кызыксыну уяту, аның эчтәлеген аңларга өйрәтү, баланың үзе турында күзаллавын формалаштыруны давам итү; кул, аяк, колак, күз сүзләре хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны, уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	144 бит
4	Эндәш уку: “Хайваннарны чакрыу”	1. Эндәшнең эчтәлеген аңлату, текстның эчтәлегеннән чыгып, аваз ияртемнәрен, ымлыкларны дөрес әйтүләренә, тәрбияче сорауларына дөрес җавап бирүләренә ирешү. 2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү. 3. Хайваннарны ярату хисе тәрбияләү.	145 бит
ОКТАБРЬ			
1	Шигърь уку: Д. Гарифуллин. “Йә, алар кемнәр икән?”	1. Шигъри әсәрне аңлап кабул итәргә өйрәтүне давам итү; бак-бак, мә-ә, мә-ә, кар-р, кар-р аваз ияртемнәрен кабатлату; балаларны шигърьдә бирелгән диалогка җәлеп итү, сүзлеккә активлаштыру. 2. Игътибарын, күзәтүчәнлеген, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Кошларга, хайваннарга карата шәфкатьлелек тәрбияләү.	146 бит
2	Шигърь уку: Б. Рәхмәт.	1. Текстка туры китереп, хәрәкәтләр ясарга өйрәтү; [йу] аваз кушылмасын дөрес итеп әйтергә күнектерү, сүз байлыгын	147 бит

	“Су”	үстөрү һәм активлаштыру. 2. Кабул итү сэләтен, игътибарны, кызыксынучанлыкны үстөрү. 3. Гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	
3	Шигырь уку: Г. Тукай. “Тали белән кәжә”	1. Шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, «Мин — дөньяның бер кешесе» дигән күзаллау булдыру; кәжә, чирәм, сакал сүзләре хисабына сүз байлыгын арттыру, хәрәкәтләр өйрәтүне давам итү. 2. Кабул итү сэләтен, игътибарны, уңай эмоцияләргә үстөрү. 3. Балаларда бер-берсенә һәм хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	148 бит
4	Шигырь уку: З. Туфайлова. “Ул зу-у-у-ур үскән”	1. Шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү һәм хезмәтнең нәтижәсен күрә белергә өйрәтү; утырткан, сипкән, үскән кебек эш-хәрәкәтне белдерә торган фигуралар хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру, диалогик сөйләм күнекмәсе формалаштыру. 2. Балаларның эмоциональлеген үстөрү. 3. Гөлләргә карата сакчыл караш, матурлыкка соклану тәрбияләү.	150 бит
НОЯБРЬ			
1	Бишек жырын жырлау: “Песи-нечкәбил”	1. Шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, бишек жыры текстна туры китереп, хәрәкәтләр башкарырга өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын үстөрү. 3. Фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләү.	151 бит
2	Шигырь уку: М. Жәлил. “Маэмай”	1. Шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, бармак театры элементларын өйрәтүне давам итү, сүз байлыгын арттыру. 2. Кабул итү, хәтердә калдыру сэләтен үстөрү. 3. Йорт хайваннарына карата шәфкатьлелек тәрбияләү.	151 бит
3	Шигырь уку: М. Жәлил. “Әтәч”	1. Күрсәтмәлелек кулланмыйча, әдәби әсәрне тыңлау һәм кабул итү күнекмәләре формалаштыру; тавышлары буенча йорт кошларын танырга һәм исемнәрен атарга өйрәтү; [к] һәм [к] авазларының әйтелешен ныгыту. 2. Кабул итү сэләтен, игътибарны, тыңлау осталыгын үстөрү. 3. Йорт кошларына карата шәфкатьлелек тәрбияләү.	152 бит
4	Шигырь уку: Ж. Тәржеманов. “Маэмай”	1. Шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, аерым сүзләргә һәм зур булмаган фразаларны истә калдырырга өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын үстөрү. 3. Эткә карата миһербанлылык тәрбияләү.	153 бит
ДЕКАБРЬ			
1	Шигырь уку: Ә. Бикчәнтәева “Беренче адым”	1. Балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, авыр әйтелешле кайбер сүзләргә дөрес әйтергә өйрәтү. 2. Сорауларга җавап бирү күнекмәсен үстөрү. 3. Күмәк эшчәнлек күнекмәсе тәрбияләү.	154 бит
2	Эндәш уку. “Карга әйтә”	1. Шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, балаларның кошлар турында белемнәрен арттыру һәм ныгыту, аларның тышкы кыяфәтенә игътибар итү, сүз байлыгын арттыру; [к] һәм [к] авазларының дөрес әйтелешенә ирешү. 2. Балаларның игътибарын үстөрү. 3. Кошлар белән кызыксыну уяту.	156 бит
3	Шигырь уку:	1. Шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, әсәр аша	157 бит

	Ә. Ерикәй. “Беренче кар”	табигать дөньясына жәлеп итү, кышкы табигать турында мәғлүмат бирү; йомшак, ап-ак сыйфатлары хисабына сүз байлығын арттыру һәм активлаштыру. 2. Катлаулы сорауларга җавап бирү осталыкларын, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Табигатькә мәхәббәт уяту.	
4	Әкият сөйләү. Ж.Тәржеманов. “Йокы бабай”	1. Әкиятнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Сорауларга дәрәҗә җавап бирү омтылышы уяту.	158 бит
ЯНВАРЬ			
1	Хикәя уку. С. Летова. “Кар бабай”	1. Күләме буенча зур булмаган әдәби әсәрне (хикәяне) күрсәтмәлелек кулланмыйча тыңлау һәм кабул итү, сорауларга аңлаешлы итеп җавап бирү осталыгын үстерүне дәвам итү, балаларның әңгәмә вакытында җиңел һәм иркен аралашуларына ирешү, сүз байлығын арттыру. 2. Игътибарны, бергәләп тыңлау күнекмәсен үстерү. 3. Сүз сәнгате белән кызыксыну тәрбияләү.	159 бит
2	Шигырь уку: Ш. Маннур. “Яратам”	1. Шигырьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү; [ә] авазын дәрәҗә әйтергә күнектерү. 2. Балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Әти-әниләргә, туганнарга мәхәббәт тәрбияләү.	160 бит
3	Уен. “Кәккүк-чыпчык”	1. [ч] һәм [к], [к] авазларын дәрәҗә һәм ачык итеп әйтергә өйрәтү, сүзлекне активлаштыру. 2. Балаларның эмоциональлеген үстерү. 3. Фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү.	161 бит
ФЕВРАЛЬ			
1	Шигырь уку: Г. Таһирова. “Йокла, курчак”	1. Шигырьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү, шигырьне [ә], [ү] авазларын дәрәҗә әйтергә күнектерү. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Курчакка карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	162 бит
2	Шигырь уку: Ә.Кари “Тавык”	1. Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтүне дәвам итү, фланелеграфта шигырь эчтәлегенә туры килгән рәсемнәр яки уенчыклар күрсәтү, кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның сөйләмен активлаштыру. 2. Балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү. 3. Әбиләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбияләү.	163 бит
3	Шигырь уку: Ә.Шәрифиллина. “Иң матур әни”	1. Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтүне дәвам итү, кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның сөйләмен активлаштыру. 2. Балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү. 3. Әниләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбияләү.	165 бит
4	Рус халык әкиятен уку: “Йомры икмәк”	1. Балаларны «Йомры Икмәк» әкиятен белән таныштыру, әкиятнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, шар әвәләү күнекмәсен ныгыту, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү. 3. Әкиятләр белән кызыксындыру.	166 бит
МАРТ			
1	Рус халык әкиятен уку:	1. Балаларны яңа әсәр белән таныштыру, әкиятне аңлап кабул итүләренә ирешү.	169 бит

	“Теремкэй”	2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Халык ижаты белән кызыксыну тәрбияләү.	
2	Рус халык әкиятен сәхнэләштерү: “Теремкэй”	1. Әкият белән таныштыруны дәвам итү, сәхнэләштерү эшчәнлегенә жәлеп итү, уен барышында фразаларны дәрәс әйтү осталыгын үстерү; 2. Балаларның хәтерен, активлыгын үстерү. 3. Әкиятләр белән кызыксыну тәрбияләү.	169 бит
3	Шигъри уку: Ш. Галиев. “Яз”	1. Балаларның шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, язгы табигать турында мәгълүмат бирү, [т] авазын, тып аваз ияртемен дәрәс әйтергә күнектерү, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, кызыксынучанлыгын үстерү. 3. Язгы табигать күренешләре белән соклану хисе тәрбияләү.	170 бит
4	Такмак уку “Тор-тор, тургай”	1. Балаларны яңа әсәр белән таныштыру, әкиятне аңлап кабул итүләренә ирешү. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Халык ижаты белән кызыксыну тәрбияләү.	171 бит
АПРЕЛЬ			
1	Әндәш уку: “Тук-тук, тукран...”	1. Шигъри текстны тыңлау осталыгы формалаштыру, кошлар белән таныштыруны дәвам итү, аваз ияртемнәрен кабатлату; [т], [к] һәм [к] авазлары кергән сүзләренә дәрәс әйтергә өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Кошларга карата шәфкатчелек тәрбияләү.	172 бит
2	Әндәш уку: “Кояш, чык, чык.”	1. Балаларга әндәшнәң эчтәлеген аңларга, сюжетны истә калдырырга ярдәм итү. 2. Балаларның тыңлый белү осталыгын, уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Күмәк эшчәнлек белән кызыксындыру.	173 бит
3	Әкият уку: Р.Батулла. “Нурбәк”	1. Әкиятне игътибар белән тыңларга өйрәтүне дәвам итү; [а], [у], [ә] сузык авазларын дәрәс әйтергә күнектерү, уенчыкларда әкият персонажларын танырга һәм атарга өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Әкият геройлары белән кызыксыну тәрбияләү.	174 бит
4	Хикәя уку: К. Ушинский. “Казлар”	1. Казларны һәм үрдәкләренә аера белергә өйрәтү, хикәяне күрсәтмәчелек кулланмыйча, аңлап кабул итүләренә ирешү, күплек һәм берлек сандагы исемнәренә аерырга һәм дәрәс кулланырга күнектерү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерен, тәрбиячеләң күрсәтмәләрен үти алу осталыгын үстерү. 3. Йорт кошлары белән кызыксындыру.	175 бит
МАЙ			
1	Шигъри уку: Ә.Кари. “Чәбиләр”	1. Күрсәтмәчелек кулланмыйча, шигъри әсәрне тыңларга өйрәтү, [ч] авазын дәрәс әйтергә күнектерү. 2. Балаларның уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Йорт кошларына карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	176 бит
2	Шигъри уку: С. Сәләманова. “Кызыл әтәч”	1. Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтү, гади сорауларга җавап бирү теләге уяту, аваз ияртемнәрен өйрәтүне дәвам итү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерен, тәрбиячә күрсәтмәләрен үтәү осталыгын үстерү. 3. Йорт кошларына карата шәфкатчелек тәрбияләү.	177 бит

3	Шигырь ятлау: Д. Гарифуллин. “Мыраубикә”	1. Шигырь ярдәмендә пәси белән таныштыруны дәвам итү, пәси турында мәгълүматларны ныгыту һәм киңәйтү; мыр-мыр, гыр-гыр аваз ияртемнәрен өйрәтү. 2. Сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү. 3. Пәсиләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	178 бит
4	Такмакларны кабатлау.	1. Такмакларны кабатлау. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү. 3. Фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү.	

2.4.2 Сөйләм телен үстерү

Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина. Казан. Татарстан китап нәшрияты. 2012

№	Занятие темасы	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ			
1	Кем нәрсә эшли?	1. Балаларның сөйләмен үстерергә ярдәм итү, рәсемнәр карарга, анда сурәтләнгән предметларны һәм аларның сыйфатларын атарга, рәсемдә сурәтләнгән уенчыкны, предметны өстәлдә табып, исемнәр, гамәлнәр атый белергә өйрәтү. 2. Игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.	96 бит
2	Предметларның төсләрен тану һәм атау. “Паровоз” дидактик күнегүе	1. Төсләргә белдерә торган сыйфатлар хисабына балаларның сөйләмен баеп (кызыл, яшел, сары), [ү] авазының дәрәс әйтәлешенә ирешү. 2. Балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, төсләргә тану һәм атау осталыгын үстерү. 3. Әшчәнлеккә карата кызыксыну, күмәк әшчәнлек белән шөгылләнү теләге тәрбияләү.	97 бит
3	Уенчыклар бездә кунакта	1. Төснә, зурлыкны, әш-гамәлнә белдерә торган сүзләр (зур, кечкенә, яшел, кызыл, утырт, әчәрт, керт) хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру, аралашу осталыгы формалаштыру. 2. Балаларның предметны исемнә, төснә, зурлыгы буенча табу осталыгын, сенсор тою сәләтен, игътибарын, хәтернә үстерү. 3. Уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.	98 бит
4	Пирамидалар	1. Балаларны предметларның зурлыгын, төснә билгеләргә өйрәтү; төснә (кызыл, яшел, сары, зәңгәр), зурлыкны (зур, кечкенә, зуррак, кечкенәрек, иң зурысы, иң кечкенәсә) белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүз байлыгын арттыру; аваз ияртемнәрен ачык әйтүдә күнектәрү. 2. Игътибарны, кабул итүне, сенсор тою сәләтен үстерү. 3. Түземлек, дидактик уеннар белән кызыксыну тәрбияләү.	99 бит
ОКТАБРЬ			
1	Яшелчәләр	1. Яшелчәләрнә белдерә торган исемнәр (бәрәңгә, помидор, суган, кишәр) һәм аларның үзлекләрен белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баеп, яшелчәләрнә танырга өйрәтү, сөйләмнәң грамматик төзелешнә камилләштерү. 2. Балаларның сенсор тою сәләтен үстерү.	101 бит

		3. Яшелчэлэр, аларның файдасы турында мәгълүмат бирү.	
2	“Жил исә” уен күнегүе. “Кем нәрсә ашый?” дидактик күнегүе	1. Балаларның төсләр турындагы күзаллавын ныгыту, жәнлекләренң нәрсә ашавы турындагы белемнәрен ачыклау; ялап эчә, кимерә, чүпли, ашый фигыльләрен сөйләмдә активлаштыру; авыз аша һаваны әкрән, салмак кына чыгарырга өйрәтү. 2. Игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү. 3. Жәнлекләргә, кошларга карата кызыксыну тәрбияләү.	103 бит
3	Урманда	1. Балаларның олылар белән аралашу теләген хуплау, исем һәм сыйфатларны кулланырга өйрәтү: йомшак йонлы койрык, озын колаклы куян, юан тәпиле аю, соры бүре; кыргый хайваннарның тышкы билгеләрен һәм гадәтләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне активлаштыру (төлке бара, куян сикерә, аю алпан-тилпән йөри һ.б.). 2. Ишетү игътибарын, координацияне, ритм хисен үстерү. 3. Кыргый хайваннарга карата кызыксыну тәрбияләү.	104 бит
4	Алсу бүлмәсе	1. Балаларны өй жиһазларын таний һәм атый белергә өйрәтү; өстәл, урындык, карават, шкаф, көзгә кебек исемнәр хисабына сүзлекне активлаштыру, сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү. 2. Балаларның эмоциональлеген, кызыксынуларын үстерү. 3. Эшчәнлектә бергәләп катнашу теләге тәрбияләү.	105 бит
НОЯБРЬ			
1	“Бу өйдә кем яши” дидактик уены	1. Төркемгә йөрүче балаларның исемнәрен истә калдырырга ярдәм итү, фигыльләренә хәзергә һәм киләчәк заманда куллануларын белергә өйрәтү, сорауны белдерә торган сүзләренә кулланырга күнектерү. 2. Игътибарны, кабул итү сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү. 3. Бер-берең карата игътибарлылык тәрбияләү.	107 бит
2	Алсу бездә кунакта	1. Балаларга табип, полиция хезмәткәре һөнәрләре турында мәгълүмат бирү; грамматик яктан жөмлэләренә аңларга һәм аларны сөйләмдә дөрес кулланырга өйрәтүне дәвам итү. 2. Игътибарны, хәтерне, күзәтүчәнлекне, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Һөнәрләргә карата кызыксыну тәрбияләү.	108 бит
3	Әминәнең туган көненә килгез	1. [к] һәм [к] авазларының сүзләрдә һәм сөйләмдә дөрес әйтелешен ныгыту, килеш кушымчаларын дөрес әйтергә өйрәтү, савытсаба ларны белдерә торган сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру, гомумиләштерүче сүзләренә (савыт-саба) аңлый һәм куллана белүләренә ирешү, жөмлэләр белән җавап бирергә күнекте рүне дәвам итү. 2. Инициативалы сөйләмне, игътибарны, хәтерне үстерү, башкаларга мөрәҗәгать итәргә теләк тудыру. 3. Үзара аралашуга омтылыш тәрбияләү.	109 бит
4	Минем гаиләм	1. Сөйләмдә ягымлы сүзләренә (эти—этием, эни—энием, эби—эбием, сеңел—сеңлем) кулланырга өйрәтү; [ә] авазының әйтелешен ныгыту, аны ачык, тиешле дәрәҗәдә кычкырып әйтүләренә ирешү, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнектерү. 2. Игътибарны, хәтерне үстерү; зурлар һәм үз яшәтәшләре белән ирекле аралашуларына ирешү.	110 бит

		3. Гайлә әгъзаларына ихтирам тәрбияләү.	
ДЕКАБРЬ			
1	Купшы чыршы	1. Сузык һәм тартык авазларны, аваз ияртемнәрен ачык әйтергә, төбөндә сүзен сөйләмдә кулланырга өйрәтү; сыйфатларны дәрәс кулланырга күнәктәрү. 2. Сорауларга җавап бирү осталыгын, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстәрү. 3. Табигатькә соклану хисләре тәрбияләү.	112 бит
2	Куян чыршы янында	1. Сөйләмдә бәйләк сүзләргә (әчәндә, артында, астында, өстендә) кулланырга, кайда? кая? сорауларына җавап бирергә, тәрбиячә һәм иптәшләргә белән ирекле аралашырга өйрәтүгә дәрәс итү; тавыш көчән дәрәс куллану осталыгы формалаштыру. 2. Игътибарны үстәрү, тәрбиячә күрсәтмәләрен үтәүдә күнәктәрү. 3. Нәфис сүз белән кызыксыну тәрбияләү.	113 бит
3	Песи белән кәжә чыршы янында	1. Балаларны тәрбиячә сорауларына җавап бирергә өйрәтүгә дәрәс итү, сөйләмдә фигылльәр һәм сыйфатлар куллануны активлаштыру; [ж] авазын ижәкләрдә, сүзләрдә һәм җөмләләрдә дәрәс һәм ачык әйтүләргә ирешү; аваз ияртемнәрен кабатлаганда, тавыш көчән җайлы белергә күнәктәрү. 2. Игътибарны, кабул итү сәләтен, тәрбиячә күрсәтмәләрен үтәү осталыгын үстәрү. 3. Хайваннарга карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	115 бит
4	“Тылсымлы” таякчык	1. Балаларны сузык һәм тартык авазларны, аерым сүзләргә ачык итеп әйтергә өйрәтү; төсләр турындагы күзаллауларын ныгыту, төс белдерә торган сыйфатларны активлаштыру. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, ишетү осталыгын үстәрү. 3. Эшчәнлектә бергәләп шөгыльләнү теләгә тәрбияләү.	117бит
ЯНВАРЬ			
1	Кошлар	1. Балаларны аваз ияртемнәрен дәрәс һәм ачык итеп әйтергә, алардан фигылльәр (гөр — гөрли, чырык — чыркылдый, кар — каркылдый) ясарга өйрәтү; гомумиләштерүчә сүзләргә (та вык, әтәч, каз — йорт кошлары) кулланырга күнәктәрү; кош исемнәрен, гәүдә өлешләрен, хәрәкәтләргә белдерүчә сүзләргә хисабына сүз байлыгын активлаштыру, балаларны кошлар белән таныштыруны дәрәс итү. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен, сөйләмен үстәрү. 3. Кошларга карата кызыксыну, кайгыртучанлык тәрбияләү.	118 бит
2	Юлны чистартабыз	1. Балаларның кыш һәм кыш көне башкарыла торган хезмәт күнекмәләргә турындагы белемнәрен формалаштыру, көрәк белән эшләргә өйрәтү, ишегалды җыештыручы хезмәткә белән таныштыру; балаларның сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру, аерым сүзтәзмәләргә (зур көрәк, кечкенә көрәк, ак кар, күп кар, әз кар) дәрәс әйтергә өйрәтү. 2. Хезмәт күнекмәләрен, кеше хәрәкәтләрен имитацияләү осталыгын үстәрү.	120 бит

		3. Зурларга ярдәм итү һәм гади хезмәт хәрәкәтләре үтәү теләге тәрбияләү.	
3	“Шундый ук предметны тап” дидактик уены	1. Үз фикерләрен грамматик яктан дөрес итеп ике-өч сүздән торган гади жөмлөләр белән белдерергә өйрәтү, гомуми ләштерү күнекмәсе булдыру, предметларны чынбарлыкта һәм рә сем дә танырга өйрәтү, предметларның билгеләнешен ачыклау, сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру. 2. Тәрбияче сорауларына гади жөмлө белән тулы җавап бирү осталыгын, игътибарны, сенсор тою сәләтен үстерү. 3. Гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	121 бит
ФЕВРАЛЬ			
1	Машина һәм самолет	1. Балаларны уенчыкларның өлешләрен, төсен, формасын ае-рырга һәм атарга өйрәтү; исемнәрне сыйфатлар белән яраклаштыру күнекмәләре формалаштыруны дәвам итү; [у] сузык авазын әйтүдә күнектерү, сүзлекне активлаштыру; уенчыклар белән таныштыруны дәвам итү. 2. Балаларның нинди? кайда? нәрсә ташый? сорауларына төзек гади жөмлөләр белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстерү. 3. Шофёр, очучы һөнәрләренә хөрмәт тәрбияләү.	123 бит
2	Мәрьямне табык	1. Балаларны кайда? кая? сорауларына җавап бирергә; сөйләмдә өстенә, артына, астына сүзләрен кулланырга өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен үстерү. 3. Уен белән кызыксыну тәрбияләү.	125 бит
3	Кына гөле	1. Балаларны бүлмә гөле — кына һәм аның өлешләре белән таныштыру; сабак, яфрак, чәчәк сүзләре хисабына сүзлекләрен активлаштыру. 2. Балаларның зурлар белән аралашуына, аларны аңлауларына ирешү; күзәтүчәнлекләрен, игътибарларын үстерү. 3. Бүлмә гөлләренә карата кызыксынучанлык, аларны карау теләге тәрбияләү.	125 бит
4	Бармак уены белән таныштыру. “Йорт хайваннары” уен күнегүе	1. Халык авыз иҗаты белән таныштыруны дәвам итү, катлаулы булмаган фразаларны куллануда күнектерү, йорт хайваннарының исемнәрен ныгыту; мөгри, кычкыра, мияулый, өрә фигылльләре хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру; [м], [у] авазларын дөрес әйтергә өйрәтү. 2. Хәтерне, кабул итү сәләтен, авазларны әйтү күнекмәләрен үстерү. 3. Халык авыз иҗатына, йорт хайваннарына карата кызыксыну тәрбияләү.	127 бит
МАРТ			
1	“Чуар тавык” әкиятен уку	1. Балаларны халык авыз иҗаты эсәрләре белән таныштыруны дәвам итү, әкиятне тыңлау теләге тудыру; чуар, күкәй, алтын, гади, тычкан кебек сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету. 2. Тәрбияче башлаган жөмләне дәвам итү осталыгын, хәтерне, игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Әкият персонажларына карата кызыксыну тәрбияләү.	129 бит
2	Бүлмә гөлләре (фикус, яран)	1. Балаларның гади сорауларга җавап бирү осталыгын камилләштерү, бүлмә гөлләренә өлешләрен өйрәтү,	129 бит

		аларның сыйфат билгеләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне баету. 2. Гөлләр белән кызыксынуларын үстерү. 3. Гөлләрне караганда, өлкәннәргә ярдәм итү теләге тәрбияләү.	
3	Йөк машинасы	1. Машина, аның өлешләре турында белемнәрен арттыру, ком һәм аның үзлекләре белән таныштыру, машинаның төрөн, өлешләрен, комның үзлекләрен белдерә торган исемнәр, сыйфатлар хисабына сүзлекне активлаштыру; [в], [п] авазларын дөрес әйтүдә күнектерү. 2. Кызыксынучанлыкны, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Тәрбияче һәм яшьтәшләре белән аралашу теләге тәрбияләү.	131 бит
4	Язгы урманда	1. Кайда? нинди? сорауларына җавап бирергә өйрәтү; өстә, агач төбөндә сүзләрен куллану хисабына сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; аваз ияртемнәрен дөрес әйтүдә күнектерү; [ш] авазының дөрес әйтелешен ныгыту, ел фасылларына бәйле табигатьтәге үзгәрешләр турында белемнәрен формалаштыруны дәвам итү. 2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү. 3. Табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләү.	132 бит
АПРЕЛЬ			
1	Бозау, бәрән, колын, кәжә бәтие. Сөз кайда?	1. Балаларның йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү; бозау, бәрән, колын, кәжә бәтие сүзләре хисабына сүзлекне баету һәм активлаштыру, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәү осталыгы формалаштыру. 2. Игътибарны, хәтерне үстерү. 3. Башкаларга ярдәм итү теләге, тыңлаучанлык, хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	134 бит
2	Балалар бакчасы ишегалдында	1. Исемнәр, фигылләр, сыйфатлар хисабына сүз байлыгын үстерү, фигылләрне һәм сыйфатларны исемнәр белән яраклаштыру да күнектерү; балаларны бакча ишегалдында үсә торган үсемлекләр исеме белән таныштыруны дәвам итү, табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында белемнәрен киңәйтү. 2. Төсләрне, матурлыкны белдерүче сыйфатлар ярдәмендә сөйләм теле компонентларын үстерү. 3. Табигать объектларына карата кызыксыну, хезмәткә хөрмәт тәрбияләү.	136 бит
3	Кызыксынучан тел	1. Балаларны [т], [д], [к], [к] авазлары кергән аваз ияртемнәрен әйтергә өйрәтү; аваз ияртемнәрен калын һәм нечкә тавыш белән әйтүдә күнектерү; [т], [д], [к], [к] авазларының сүзләрдә, фразаларда дөрес әйтелешенә ирешү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын үстерү. 3. Игътибарлылык тәрбияләү.	138 бит
4	“Чуар тавык” әкиятен уку	1. Балаларны халык авыз иҗаты әсәрләре белән таныштыруны дәвам итү, әкиятне тыңлау теләге тудыру; чуар, күкәй, алтын, гади, тычкан кебек сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету. 2. Тәрбияче башлаган жөмләне дәвам итү осталыгын, хәтерне, игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Әкият персонажларына карата кызыксыну тәрбияләү.	139 бит

МАЙ			
1	Зоопарк	1. Жылы якта яшәүче кайбер хайваннар белән таныштыру; сөйләмдә исемнәрне берлек һәм күплек санда дөрес кулланырга өйрәтүне дәвам итү. 2. Сөйләшеп, әңгәмә корырга өйрәтү; кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү. 3. Жылы як хайваннарына карата сакчыл караш тәрбияләү.	139 бит
2	Рәхмәт, жәй	1. Балаларны яшелчәләрне, жиләк-жимешләрне тәмә буенча аерырга өйрәтүне дәвам итү; яшелчәләр, жиләк-жимешләр, ағачлар турындагы белемнәрен киңәйтү. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү. 3. Игътибар белән тыңларга өйрәтү, табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	140 бит
3	Рәхмәт, жәй	1. Балаларны яшелчәләрне, жиләк-жимешләрне тәмә буенча аерырга өйрәтүне дәвам итү; яшелчәләр, жиләк-жимешләр, ағачлар турындагы белемнәрен киңәйтү. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү. 3. Игътибар белән тыңларга өйрәтү, табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	140 бит
4	Үткәннәрне кабатлау.	1. Үткәннәрне кабатлау. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү. 3. Фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү.	

2.4.3 Әйләнә-тирә белән таныштыру (Бала һәм әйләнә-тирә)

Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина. Туган телдә сөйләшәбез. Казан. Татарстан китап нәшрияты. 2012

Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми 2-3 лет. Москва. ОЛМА Медиа Групп. 2013.

№	Занятие темасы	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ			
1	Йомшаккай бездә кунакта	1. Балаларның уенчыклар турындагы белемнәрен киңәйтү, тәрбияче сорауларына җавап бирү осталыгын формалаштыру, уенчык исемнәрен һәм аларның эш-хәрәкәтен белдерә торган сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру. 2. Тыңлау һәм сорауларга җавап бирү теләген үстерү. 3. Сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуллашу) кулланырга гадәтләндерү, уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.	Хәзрәтов а, 33 бит
2	“Тупны коткарабыз” (рәсем буенча)	1. Рәсемнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, тәрбияче артыннан аерым сүзләргә һәм фразаларны актив кабатлауларын үстерү. 3. Башкаларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	Хәзрәтов а, 37 бит
3	Юыну бүлмәсен карау	1. Балаларны юыну бүлмәсендәге предметлар (сабын, сөлге, кран, су, теш щёткасы, теш пастасы) белән таныштыру, функциональ билгеләнешләре турындагы күзаллауларын ачыклау. 2. Сүзләргә төрле грамматик формаларда (сабын, сабынны, сабын белән һ.б.) куллану осталыгына ирешү, балаларның	Хәзрәтов а, 39 бит

		сөйләм активлыгын, инициативасын үстерү. 3. Балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исән ләшү, сабуулашу) кулланырга гадәтләндерү, пөхтәлек, чисталык, башкаларга ярдәм итү омтылышы тәрбияләү.	
4	“Гөмбә жыябыз”	Балаларны көз вакыты белән таныштыру. Көзгә табигатьтән алган хисләрән ныгыту: саргайган яфрак, гөмбә жыю һ.б.	<i>Парамон. 49 бит</i>
ОКТАБРЬ			
1	“Көзгә табигать”	1. Балаларның көз (табигатьтәгә үзгәрешләр, кешеләрнең киеме һ.б.) турында гади күзаллауларын формалаштыру. 2. Балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, тәрбиячеләргә тыңлы һәм белү осталыгын үстерү. 3. Көзгә табигатькә соклану хисләре тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 41 бит</i>
2	“Безнең алсу” сериясеннән рәсем карау	1. Рәсемдәгә предметларны танып һәм исемнәрне әйтә белергә, рәсем эчтәлеген буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү, сүзлеккә активлаштыру. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен үстерү, тәрбиячеләргә күрсәтмәләрен ишетә һәм үти белүләренә ирешү. 3. Рәсемне кызыксынып карау теләге тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 44 бит</i>
3	“Әби кунакка килде”	Көз фасылы турында балаларның белемнәрен үстерү. Яшелчәләр турында башлангыч белем бирү.	<i>Парамон. 62 бит</i>
4	“Шалкан”	Балаларны тыңларга өйрәтү. Яшелчәләр турында күзаллауларын булдыру. Балаларда кызыксыну уяту.	<i>Парамон. 90 бит</i>
НОЯБРЬ			
1	“Яшелчәләр: помидор, кыяр, кишер белән таныштыру”	1. Балаларның помидор, кыяр, кишер турындагы белемнәрен ныгыту; помидор, кыяр, кишернең форма, төс, тәм үзенчәлекләре (кызыл, йомшак, шома, тәмле, сусыл, шар формасындагы помидор; яшел, каты, шома, кытыршы кыяр; шома, кызыл, тәмле, каты ки- шер) белән таныштыру. 2. Балаларның сенсор тою сәләтен, тәрбиячеләргә ишетү һәм сорау- ларга җавап бирү осталыгын үстерү. 3. Балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуулашу) кулланырга гадәтләндерү, зурлар хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 47 бит</i>
2	“Рәсемдәгә кошларны карау”	1. Балаларда күгәрчен, саескан турында гомуми күзаллаулар булдыру, кошларга карата кызыксыну уяту. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, күзәтүчәнлеген һәм сүз байлыгын үстерү. 3. Кошларга карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 49 бит</i>
3	“Минем исемем бар”	1. Баланы үзенә һәм иптәшләренә исемнәрне әйтәргә өйрәтү, исем нәрсәгә калдырырга, оялчанлыкны жинәргә ярдәм итү. 2. Тәрбиячеләргә әйткәнне ишетергә һәм аңларга, кайбер фразаларны (Минем исемем — Алсу) кабатларга күнектерү; балаларның хәтерен, игътибарын үстерү. 3. Балаларда зурларга һәм яшьтәшләренә карата ягымлылык, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү	<i>Хәзрәтов а, 53 бит</i>
4	“Яраткан уен бүлмәбез”	1. Балаларны балалар бакчасы шартларына ияләндерүне дәвам итү, төркемдәгә уен бүлмәсе, андагы махсус почмаклар белән таныштыру, «Һәр әйбернең үз урыны» дигән төшенчәгә аңлату һәм ныгыту. 2. Сүзләргә һәм кыска фразаларны ачык әйтүләренә ирешү, сүз байлыгын үстерү. 3. Җиһазларга сакчыл караш һәм яшьтәшләренә карата	<i>Хәзрәтов а, 56 бит</i>

		ягымлылык тәрбияләү.	
5	“Безнең урам”	1. Балаларны урам, андагы объектлар, күренешләр белән таныштыру, аларга карата кызыксыну тудыру. 2. Балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, сүз байлыгын үстерү. 3. Урамга соклану хисе тәрбияләү	<i>Хәзрәтов а, 59 бит</i>
ДЕКАБРЬ			
1	“Электр лампы белән таныштыру”	1. Электр турында балаларга гади төшенчә бирү (электр тогы электр чыбыкларында «яши»; утны яндыру өчен, өзгечкә (выключательгә) басарга кирәк, шуннан соң электр чыбыкларыннан ток йөри башлый); электр, ток, чыбык, өзгеч (выключатель) сүзләре хисабына сүзлекне үстерү һәм активлаштыру. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен, кабул итү сәләтен үстерү; ток белән бәйләнешле булган куркынычсызлык кагыйдәләрен балаларга житкерү. 3. Сакчыллык тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 61 бит</i>
2	“Курчак Алсу һәм Айнура”	Балаларны кызлар һәм малайлар киёмнәре белән таныштыру. Жөмлә төзүгә өйрәтү.	<i>Парамон. 129 бит</i>
3	“Яшел чыршы”	1. Балалар белән чыршыны бергәләп карау, яңа ел бәйрәме турындагы күзаллауларын киңәйтү һәм баеп. 2. Балаларның «яңа ел бәйрәме» темасы буенча сүз байлыгын активлаштыру, тәрбияче сорауына җавап бирү осталыгын, игътибарын, күзәтүчәнлеген, сенсор тою сәләтен үстерү. 3. Матурлыкны күрә һәм соклана белү хисләре, чыршы уенчыкларына карата сакчыл караш тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 63 бит</i>
4	“Без музыка залында”	1. Чыршы бәйрәменә әзерләнү: балаларны музыка залының бизәлеше, чыршы уенчыклары (аларның материалы, төсе, формасы) белән таныштыру; чыршы уенчыклары, йомры, пыяла, шом, ялтырый сүзләре хисабына балаларның сүзлеген активлаштыруны давам итү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, күзәтүчәнлеген, игътибарын, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү. 3. Балаларда эстетик хисләр тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 66 бит</i>
ЯНВАРЬ			
1	“Ап-ак кар ява”	1. Балаларны кар һәм аның үзлекләре (ак төстә, эри, йомшак, салкын, җиңел) белән таныштыру, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнектәрү. 2. Балаларның сүз байлыгын, игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү. 3. Кышкы табигатькә соклану хисе, бергәләп уйнау теләге тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 63 бит</i>
2	“Ләйлә суыктан курыкмый” (рәсем буенча)	1. Рәсемне карарга, рәсемдә ясалган предметларны танырга, исемнәрен дөрес әйтергә өйрәтү; предметларны, эш-хәрәкәтне, төснә белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүзлекне активлаштыру, рәсем эчтә леге буенча сорауларга җавап бирергә күнектәрү. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерне үстерү. 3. Сюжетлы рәсемнәр карарга теләк уяту.	<i>Хәзрәтов а, 70 бит</i>
3	“Урманда нәрсәләр яши?”	Балаларны кыргый хайваннар белән таныштыру. Исемнәрен әйтергә, рәсемдә дөрес табарга өйрәтү.	<i>Парамон. 200 бит</i>

ФЕВРАЛЬ			
1	“Күгэрченнэр, чыпчыклар — безнең нәни кошчыклар”	1. Мәйданчык тагы жимлеккә килгән кошларны күзәтү, исемнәрен әйтү; гөр-гөр, чырык-чырык, кар-кар аваз ияртемнәрен ачык итеп әйтергә күнәктәрү; томшык, сикерә, гөрлиләр, жим, чүплиләр, чырыл дый, житез, өлгөр сүзләре хисабына сүзлеккә багу. 2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстөрү. 3. Кошлар турында кайгырту, аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 71 бит</i>
2	“Эт белән мәче”	Йорт хайваннары белән таныштыруны дәвам итү. Тышкы кыяфәтләрен карау	<i>Парамон. 298 бит</i>
3	“Безнең әтилә” (сюжетлы рәсемнәр карау)	1. Балаларны әтилә һөнәренә кагылышлы сюжетлы кечкенә рәсемнәргә карау, аларның эчтәлеген аңларга өйрәтү; эш-гамәлләргә белдерә торган сүзләре хисабына балаларның сүз байлыгын үстөрү. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, куелган сорауларга кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын, сүз байлыгын үстөрү. 3. Төрле һөнәр кешеләренә һәм әтилә хезмәтенә карата кызыксыну уяту.	<i>Хәзрәтов а, 73 бит</i>
4	“Безнең апа” (тәрбияче ярдәмчесенә хезмәтен күзәтү)	1. Тәрбияче ярдәмчәсе хезмәте белән бәйлә эш-хәрәкәтләргә әйтергә өйрәтү (савыт-саба юа, ашарга алып килә, сөлгеләргә алмаштыра, бүлмәгә җыештыра һ.б.); сүзлеккә активлаштыру, яңа сүзләре белән багу; уенчыкларны күләнмәгә (зур, кечкенә) буенча классификацияләргә өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстөрү, тәрбиячәне ишетү һәм сорауларга җавап бирү, катлаулы булмаган биремнәргә үтәү осталыгын үстөрү. 3. Әйләнә-тирәдәге кешеләр хезмәтенә кызыксыну һәм тыңлаучанлык тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 76 бит</i>
МАРТ			
1	“Безнең әнилә” (сюжетлы рәсемнәр карау)	1. Балаларны әнилә һөнәренә кагылышлы сюжетлы кечкенә рәсемнәргә эчтәлеген аңларга өйрәтү; эш-хәрәкәткә белдерә торган сүзләре хисабына балаларның сүз байлыгын үстөрү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, куелган сорауларга кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстөрү. 3. Төрле һөнәр кешеләренә һәм әнилә хезмәтенә карата кызык- сыну, хөрмәт тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 79 бит</i>
2	“Матрешкалар”	1. Уенчыкның исеме (матрешка) дәрәс әйтергә, төсәндә һәм зурлыгында булган аерманы күрә белергә күнәк терү; зур, кечкенә, сарафан, яулык сүзләргә исәбенә сүзлеккә активлаштыру. 2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстөрү. 3. Балаларда халык уенчыкларына кызыксыну тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 82 бит</i>
3	“Хайваннар һәм аларның балалары”	Балаларны йорт хайваннары белән таныштыруны дәвам итү. Аларның балалары турында беләм бирү.	<i>Парамон. 340 бит</i>
4	“Әниләргә”	Йорт хайваннары һәм аларның балалары турында	<i>Парамон.</i>

	күрсөт”	белемнөрен ныгыту. Хайваннарының охшаш һәм аерым якларын әйтергә өйрөтү.	376 бит
5	“Язгы күнел ачу (рәсем буенча)”	Балаларга яз вакыты житкәнен аңлату: кар эри, сулар ага, кошлар кайта һ.б. Рәсем буенча гади сорауларга җавап бирүләренә ирешү.	Парамон. 394 бит
АПРЕЛЬ			
1	“Жәнлекләр урманда яшиләр”	1. Жәнлекләр турында балаларның белемнөрен киңәйтү һәм ныгыту, жәнлекләрне таний һәм исемнөрен атый белергә өйрөтү. 2. Балаларның диалогик сөйләмен активлаштыру, фикерләвен, мөстәкыйльлеген үстерү. 3. Жәнлекләр белән кызыксындыру.	Хәзрәтов а, 85 бит
2	“Песиле тал бөреләрен карау”	1. Балаларны песиле тал, аның өлешләре (ботаклар, бөреләр) белән таныштыру, табигатьтәге язгы күренешләр турында белемнәр формалаштыруны дәвам итү; сүз байлыгын киңәйтү һәм песиле тал, ботак, бөре, йомшак, хуш исле сүзләре исәбенә сүзлекне активлаштыру. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, күзәтүчәнлеген, хәтерен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү. 3. Табигать белән кызыксыну, табигать матурлыгына соклану хисләре тәрбияләнү.	Хәзрәтов а, 88 бит
3	“Алсу дуслары белән”	Балаларның йорт хайваннары турында белемнөрен ныгыту. Аларга карата кайгыртучанлык тәрбияләнү. Хайваннарны тавышлары буенча аерырга өйрөтү.	Парамон. 409 бит
4	“Ат үзенә тае белән” (рәсем буенча)	Йорт хайваннары белән таныштыруны дәвам итү. Рәсем буенча гади сорауларга җавап бирүләренә ирешү.	Парамон. 439 бит
МАЙ			
1	“Йорт хайваннары”	1. Балаларның йорт хайваннары (сыер, ат, песи, эт) турындагы белемнөрен (кайда яшиләр, нәрсә ашыйлар) киңәйтү, хайваннарның исемнөрен, хәрәкәтләрен әйтергә күнектерү. 2. Сүзлекне баету, тәрбияченә сорауларына җавап бирү, мөстәкыйльлек һәм активлык күрсәтү теләген үстерү. 3. Йорт хайваннарына карата кызыксыну тәрбияләнү.	Хәзрәтов а, 91 бит
2	“Балалар тавык һәм чебиләр ашата” (рәсем буенча) (дәвами)	1. Балаларны рәсемне карарга, эчтәлеген буенча сорауларга җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләренә сөйләгәннәрен тыңларга өйрөтүне дәвам итү. 2. Сөйләмне томшык, тавык, чебиләр, табак кебек сүзләр хисабына баету, игътибарны, хәтерне, образлы фикерләүне үстерү. 3. Йорт кошларына карата мәрхәмәтлелек тәрбияләнү.	Хәзрәтов а, 92 бит
3	“Зообакчага экскурсия”	Рәсемнәр буенча жәнлекләрне танырга һәм дөрес әйтергә өйрөтү. Гади жөмләр төзәргә күнектерү.	Парамон. 469 бит
4	“Чәчәкләр һәм күбәләкләр” дидактик уены	Төсләр турында балаларның белемнөрен үстерү. Чәчәкләргә үз төсендәге күбәләкләрне куярга өйрөтү.	Парамон. 490 бит
5	“Серле капчык”	Балаларның капшап карау сизгерлекләрен үстерү. Уенчыкларның исемнөрен дөрес әйтергә өйрөтү	Парамон. 445 бит

2.4.4 Төзү эшчәнлеген үстерү

Безнең “15 нче номерлы Каргалы” балалар бакчасының беренче кечкенәләр төркеме танып белү-фәнни тикшерү һәм төзү эшчәнлегенә үсешен Н. Е. Вераксының “Туганнан алып мәктәпкә кадәр”, Л. А. Парамонованың “2-3 яшьлек балалар белән аң- белемне жәелдерүче шөгылләр” программасы аша тормышка ашыра.

Танып белү – фәнни тикшерү һәм төзү эшчәнлегенә үсешенә эчтәлегенә балаларның төзү ысулларына ия булуын үстерүгә, акыл ихтияжларының үсешенә юнәлтелгән. Бу максатларга түбәндәге мәсьәләләрне чишү аша ирешелә:

Ел ахырына беренче кечкенәләр төркеме балалары үзләштерәләр:

- төзелеш материалы кискәкләренә төп формасын аералар.
- тәрбияче ярдәмендә күпчелек формаларны кулланып, төрлө төзелешләр төзиләр.
- үзләргә төзегән корылма янында уен оештыралар.
- бертөрлө әйберләргә бер төркемгә жыйалар.
- бер һәм күп әйберләргә аералар.
- зур һәм кечкенә әйберләргә аералар, аларның размерын атайлар.
- шар белән кубны танылар.

Беренче кечкенәләр төркемендә төзү – оештырылган белем бирү эшчәнлегенә атнага 1 тапкыр, 10 минут вакыт белән үткәрелә.

Милли – региональ компонент оештырылган белем бирү эшчәнлегенә бер өлеш булып тормышка ашырыла/ татар халык уеннары, җырлары, әйтенүләр, үзе яши торган шәһәр турында альбомнар кулланыла.

Төзү эшчәнлеген үстерү

Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми 2-3 лет. Москва. ОЛМА Медиа Групп. 2013.

№	Занятие темасы	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ			
1	“Тылсымлы кирпичләр”	Балаларны төзү материаллары белән таныштыру. Балаларда кызыксыну уяту.	13 бит
2	“Алсу белән этәч”	Төзү материаллары белән таныштыруны давам итү. Кирпеч, кубик сүзләрен ныгыту. Балаларда кызыксыну уяту.	26 бит
ОКТАБРЬ			
1	“Алсу бакчадан кайта”	Поезд төзүгә өйрәтү, төзелеш материалларын аеру өйрәтү: кубик, кирпич, призма.	65 бит
2	“Алсуның бүлмәсе”	Таныш булган детальләргә (кубик, кирпич, призма) берләштереп гади конструкцияләр төзүне (уриндык, өстәл, диван, кровать) давам итү. Аерым өлешләргә әйтә белүләргә ирешү. Конструкцияләргә дөрес итеп урнаштыру өйрәтү.	93 бит
НОЯБРЬ			
1	“Алсуның курчакларын а өй”	Төзелеш материаллары белән эшләүгә кызыксыну уяту. Кирәкле детальләргә сайларга, төзелешләргә сүтергә һәм жыйнау куярга өйрәтү. Балаларның сүз байлыгын үстерү: зур–кечкенә, куй–ал, сүт.	113 бит
2	“Беренче кар”	Йомшак кәгазьне түгәрәккә тәгәрәтергә өйрәтү. Карны күзәткән тәэсирләргә ныгыту. Сүз байлыгын үстерү: ак, йомшак, кар ява.	158 бит
ДЕКАБРЬ			
1	“Тау шуабыз”	Төзү материалларына кызыксыну уяту. Тәрбияче әйтүе буенча кирәкле төзү материалларын сайлап алуларына ирешү. Сүз байлыгын үстерү: зур – кечкенә, куй – ал, сүт.	174 бит
2	Чыршыга гирляндалар	Чыршыга гирляндалар ясарга кызыксыну уяту. Пөхтә һәм тырышып эшләүләргә ирешү.	202 бит

ЯНВАРЬ			
1	“Кар бабай”	Кәгазь белән төзүгә кызыксыну уяту. Төрле зурлыктагы йомарламнар ясарга өйрәтү.	229 бит
2	“Машиналар га күпер”	Үрнәк буенча төзәргә өйрәтү, төзелеш материалларын кабатлау.	258 бит
ФЕВРАЛЬ			
1	“Автобуста барабыз”	Төзелеш материаллары белән эшләүгә кызыксыну уяту. Төзүгә кирәкле детальләрне сайлап алырга өйрәтү. Сүз байлыкларын үстерү: тукталыш, машина йөртүче, автобус.	272 бит
2	“Самолет ясыйбыз”	Үрнәк буенча самолет ясарга өйрәтү. Аларның өлешләрән, төсләрән әйтүләренә ирешү.	315 бит
МАРТ			
1	“Театр”	Өйрәнгән төзелешләрне (койма, скәмия, диван), детальләрне (кирпеч, кубик) ныгыту. Аларның формаларын, төсләрән, зурлыкларын әйтергә өйрәтү. Төзелеш белән уйнауларына ирешү.	343 бит
2	“Паркта”	Балаларны биек һәм тәбәнәк капкалар ясарга өйрәтү. Фонтан турында күзаллауларын ныгыту.	362 бит
АПРЕЛЬ			
1	“Кошларга оя”	Тәрбияченең сөйләве буенча кирәкле детальләр алып төзәргә өйрәтү. Төзелешне сүтергә һәм тартмага жыеп куюларына ирешү. Сүз байлыгын үстерү: яз килде, кошлар очып килделәр.	397 бит
2	“Алсу көймәдә йөзә”	Төрле детальләрдән көймә төзәргә өйрәтү. Аларның формаларын, төсләрән, зурлыкларын аерырга өйрәтү. Сүз байлыгын үстерү: көймә, яз килде.	411 бит
МАЙ			
1	“Бакчага ял итергә барабыз”	Тәрбияче ярдәме белән таныш булган төзелешләрне төзү: поезд, скәмия, тукталыш; ясаган әйберләр белән уйнау теләге уяту.	457 бит
2	“Алсунның йорты бакчада”	Өйрәнгән төзелешләрне (койма, өстәл, урындык һ.б.), төзү материалларын (кубик, призма, кирпеч) кабатлау.	486 бит

2.4.5 Рәсем ясау

Нәфис эстетик үсеш өлкәсенең рәсем ясау бүлеге беренче кечкенәләр төркемендә (оештырылган белем бирү эшчәнлегенә үсешен) Н.Е.Вераксаның “Туганнан алып мәктәпкә кадәр” программасы аша тормышка ашырабыз:

Рәсем үсешенең эчтәлегенә әйләнә-тирә чынбарлыгының эстетик ягы формалашуга, үз-үзен күрсәтүдә, балаларның ихтияжларын канәгатьләндерүгә юнәлтелгән.

Бу максатларга түбәндәге мәсьәләрне чишү аша ирешелә:

Балаларның нәтижәле рәсем эшчәнлегенә үсеш, сэнгәт ижатына тарту.

Нәфис эстетик үсеш өлкәсенең рәсем ясау бүлеге мәктәпкәчә яшьтәге балаларда әйләнә-тирәдәге матурлыкка кызыксыну уятуны һәм үз-үзләрен күрсәтү ихтияжларын канәгатьләндерүне формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм *белем бирү бурычларын* билгели:

Ел ахырына беренче кечкенәләр төркемендә үзләштерәләр:

- Карандашлар, фломастерлар, буяу һәм пумала белән рәсем ясаганны беләләр.
- Кызыл, зәңгәр, яшел, сары, ак, кара төсләрне аералар.

Беренче кечкенәләр төркемендә рәсем-оештырылган белем бирү эшчәнлегенә атнага 1 тапкыр, 10 минут вакыт белән үткәрелә. Милли – региональ компонент оештырылган белем бирү эшчәнлегенә бер өлеш булып тормышка ашырыла (татар халкының киёмнәре һәм бизәкләре,

халык уенчыклары, жырлы-биюле уеннары, шигырьлэре, эндэшлэре, такмаклары, табышмаклары, санамышлары, жырлары, әкиятлэре кулланыла).

СЕНТЯБРЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Бу нинди таякчыклар?”	Балаларны карандашны дөрес тотамы-юкмы икәнен ачыклау, аларны өстәл артында дөрес утырырга өйрәтү, төсле карандашлар белән буярга, ясауда кулланырга өйрәтә башлау. Карандаш белән сызгач, эзләр калуын аңлату.	24 бит
2	“Яңгыр тып-тып-тып”	Яңгыр тамчыларын штрих ярдәмендә күрсәтү. Балаларга дөрес итеп карандаш яки фломастр тотарга, мөстәкыйль рәвештә рәсем ясарга өйрәтү; рәсем ясауга кызыксыну формалаштыру.	50 бит
3	“Краскалар белән ясарга өйрәнәбез”	Балаларны акварель краскалар белән таныштыру, красканы суда дөрес бутарга өйрәтә башлау, Пумала белән дөрес кулланырга, белгән төсләрне ныгыту, рәсем ясауга уңай мөнәсәбәтләр тәрбияләү.	80 бит
4	“Безнең балалар бакчасында көзгә яфраклар коелуы”	Агач рәсемен ясап бетерергә өйрәтү, күмәк эшлэргә кызыксыну уяту.	110 бит

ОКТЯБРЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Төсле түгәрәкләр”	Пумала белән дөрес кулланырга, белгән төсләрне ныгыту, рәсем ясауга уңай мөнәсәбәтләр тәрбияләү, төрле төсләр ярдәмендә салют ясарга өйрәтү.	139 бит
2	“Төсле йомгаклар”	Балаларны түгәрәк хәрәкәтләр ярдәмендә йомгаклар ясарга өйрәтү.	167 бит
3	“Тып-тып”	Пумала белән дөрес кулланырга, белгән төсләрне ныгыту, рәсем ясауга уңай мөнәсәбәтләр тәрбияләү, төсле таплар ясау.	196 бит
4	“Матрешкаларның сарафаннарын бизәү”	Матрешкаларның сарафаннарын бизәүгә теләк уяту.	228 бит

НОЯБРЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
------	------	----------	---------

1	“Өй тэрээлэрэндэ утлар”	Балаларда өйлэрне танып белергэ һәм тэрээлэрдэ утлар ясарга өйрөтү. Пумала белән дөрес кулланырга, белгән төслэрне ныгыту, рәсем ясауга уңай мөнәсәбәтләр тәрбияләү	259 бит
2	“Курчакның күлмәгенә бизәк”	Балаларда курчакның күлмәген бизәргә теләк уяту, пумаланы дөрес тотарга өйрөтүгә давам итү.	289 бит
3	“Машинага тәгәрмәчләр”	Балаларга түгәрәк формалар ясарга өйрөтү. Рәсем ясауга кызыксыну формалаштыру.	319 бит
4	“ Агачларга әкрән генә кар төшә”	Кышқа карата кызыксыну уяту, таплар ярдәмендә кар төшүгә тасвирлау.	352 бит

ДЕКАБРЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Әнигә бүләккә матур шарлар”	Балаларны түгәрәк формадагы предметлар ясарга, карандашны дөрес тотарга, төрлө төсләр кулланырга өйрөтү , рәсем ясарга теләк тәрбияләү.	25 бит
2	“ Кар түгәрәкләре, зур һәм кечкенәләр”	Түгәрәк формадагы предметлар ясау белемен ныгыту, краскalar белән дөрес эшләргә өйрөтүгә давам итү.	53 бит
3	“ Безнең участка агачлар”	Агач ясарга өйрөтү. Вертикаль һәм авыш линияләрдән торган предметлар ясау күнекмәләре булдыру.	81 бит
4	“ Чыршы”	Рәсемдә балаларны чыршы образын күрсәтә белергә, вертикаль, горизонталь, авыш сызыклар ясарга өйрөтү. Пумала һәм краскalar белән эшләргә өйрөтүгә давам итү.	111 бит

ЯНВАРЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Бизәкләр ясау” (төтен уенчыгы белән таныштыру)	Төтен уенчыклары ,бизәкләре белән таныштыру.Төсләрен һәм бизәкләрен әйтә белергә өйрөтү.	140 бит
2	“ Шарлар һәм утлар белән яңа ел чыршысы”	Балаларны пумала һәм краска белән рәсем ясауны ныгыту, төсләр буенча белгәннәрне ныгытуны давам итү, рәсем ясауга кызыксыну хәм уңай мөнәсәбәт формалаштыру, көнкүреш күнекмәләрен үстерү, матур бизәлгән чыршы рәсеме ясау.	168 бит
3	“ Кояш яктырта”	Кояш образын сурәтләү, түгәрәк форманы һәм туры сызыкларны берләштереп ясарга өйрөтү.	197 бит

4	“Агачлар кар астында”	Кыш фасылын күрсөтөргө өйрөтү, аагач ясауны искэ төшерү, берничэ агач ясау.	226 бит
---	-----------------------	---	---------

ФЕВРАЛЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Төтен үрдөгөн бизибез”	Төтен уенчыклары белән таныштыруну дәвам итү, киселгән үрдәк рәсемен төтен уенчыклары бизәкләре белән бизәү.	256 бит
2	“Бияләй - өй рәсемен буяу”	“Бияләй” әкиятен искэ төшерү, төрлө төсләр кулланырга өйрөтү. Пумала һәм краскалар белән эшләргә өйрөтүне дәвам итү.	285 бит
3	“Кояш яктырта”	Кояш образын сурәтләү, түгәрәк форманы һәм туры сызыкларны берләштереп ясарга өйрөтү.	313 бит
4	“Жептә флажоклар” матур	Балаларны турыпочмаклы предметлар ясарга өйрөтү, рәсем ясауга уңай мөнәсәбәтләр тәрбияләү, төрлө төсләр ярдәмендә флажоклар ясарга өйрөтү.	342 бит

МАРТ

Дата	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Нәни китаплар”	Дүртпочмаклыклар ясарга өйрөтү, краскалар һәм пумала белән дөрес эшләргә өйрөтүне дәвам итү.	24 бит
2	“Курчакларга көрәкләр”	Дүртпочмаклык формасындагы предметларны ясый белүне ныгыту, бертөрлө юнәлештә буяу күнекмәләрен кабатлау.	53 бит
3	“Төсле кулъяулыклар кибәләр”	Дүртпочмаклык формасындагы предметларны ясый белүне ныгыту, бертөрлө юнәлештә буяу күнекмәләрен кабатлау.	81 бит
4	“Болында чебиләр”	Балаларны берничә предметтан торган композиция төзөргә өйрөтү, клей белән эшләү алымнарын искэ төшерү, чиста итеп эшләргә өйрөтү.	111 бит

АПРЕЛЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Матур арба”	Турыпочмаклык һәм түгәрәктән торган предметларны ясарга өйрөтүне дәвам итү, краскалар белән дөрес буяу күнекмәләрен ныгыту.	140 бит
2	“Сызыклар белән тәлинкә”	Тәлинкәгә сызыкларны туры һәм тигез итеп ясарга өйрөтү.	169 бит
3	“Куяннарга чирәм”	Кыска штрихлар белән чирәм ясарга өйрөтү, яшел төс белән таныштыру.	197 бит

4	“Матур чәчәк”	Балаларда эстетик күзаллау үстерү, чәчәк тажларын тигезләп ябыштырырга өйрәтү.	226 бит

МАЙ

Дата	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Кояш кебек сары тузганак чәчәкләре”	Балаларда эстетик күзаллаулар, табигатькә мөхәббәт тәрбияләү. Рәсемгә кызыксыну уяту.	256 бит
2	“Күңелсез аю, шат аю”	Рәсемдә күңелсез һәм шат күрсәтә белергә өйрәтү, бөртөрле юнәлештә буяу күнекмәләрен кабатлау.	285 бит
3	“Куяннарга чирәм”	Кыска штрихлар белән чирәм ясарга өйрәтү, яшел төс белән таныштыру	313 бит
4	“Матур чәчәк”	Мозайка ярдәмендә чәчәк ясарга өйрәтү, төсләрне кабатлау, шатлык хисләре тәрбияләү.	342 бит

Әвәләү

Нәфис эстетик үсеш өлкәсенең әвәләү бүлегә беренче кечкенәләр төркемендә (оештырылган белем бирү эшчәнлегә үсешен) Н.Е.Вераксаның “Туганнан алып мәктәпкә кадәр” программасы аша тормышка ашырабыз:

Балалар рәсем сәнгате эшчәнлегә белән унышлы шөгыйльәнсеннәр өчен аларның яш үзгәртеп чыгаруларын хас булган шартларны истә тотарга кирәк:

Бу максатларга тубәндәге мәсьәләләрне чишу аша ирешелә: Балаларның нәтижәле әвәләү эшчәнлегенә үсеш, сәнгать ижатына тарту.

Ел ахырына беренче кечкенәләр төркеме үзләштерәләр: Балчык, төсле пластилиннар, камыр белән эшлэгәнне беләләр, төсләрне аералар.

Беренче кечкенәләр төркемендә әвәләү - оештырылган белем бирү эшчәнлегә атнага 1 тапкыр 10 минут вакыт белән үткәрелә.

Милли региональ-компонент оештырылган белем бирү эшчәнлегенә бер өлеше булып тормышка ашырыла. (Татар халкының җырлы-биюле уеннары, шигырьләре: санамышлары, җырлары кулланыла.

Программа бүлекләре буенча предметара бәйләнешне тормышка аштыруны исәпкә алып тизләтелә.

СЕНТЯБРЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Нәрсә әвәләргә була?”	Балаларда әвәләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту, пластилин белән таныштыру.	29 бит
2	“Бу нәрсә?”	Балаларда әвәләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту. Предметларның охшашлыгын табарга өйрәтү.	56 бит
3	“Коймаклар пешерәбез”	Балаларда әвәләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту, пластилин белән сак булырга өйрәтү.	87 бит

4	“Курчакларны конфет белән сыйлыйбыз”	Балаларда эвэләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту, пластилин белән сак булырга өйрәтү, түгәрәкләр эвэләргә өйрәнү.	115 бит
---	--------------------------------------	---	---------

ОКТАБРЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Үз теләкләре буенча эвэләү”	Балаларда эвэләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту.	145 бит
2	“Неваляшкалар”	Төрле размердагы түгәрәкләрдән неваляшка төзәргә өйрәтү.	137 бит
3	“Өйдә кем яши?”	Балаларда өй эвэләүгә теләк уяту, учлар эчендә комок эвэләүгә өйрәтү.	203 бит
4	“Без кунаклар чакырдык”	Балаларда эвэләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту, пластилин белән сак булырга өйрәтү, түгәрәкләр эвэләргә өйрәнүне дәвам итү.	234 бит

НОЯБРЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Өй өчен койма”	Туры хәрәкәтләр белән баганалар эвэләргә өйрәтү, балаларда эвэләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту.	265 бит
2	“Аюга баранкалар”	Пластилинны өч өлешкә булеп, таяклар эвэләү, алардан әйләнә ясау. Балаларда эвэләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту	295 бит
3	“Тиенгә чикләвекләр”	Тиенгә чикләвекләр эвэләргә теләк уяту, түгәрәк хәрәкәтләр ярдәмендә түгәрәк эвэләү.	326 бит
4	“Йомры икмәк”	Әкият геройларын эвэләргә кызыксыну уяту, түгәрәкләр эвэләүне ныгыту.	358 бит

ДЕКАБРЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Прәннекләр”	Шарлар эвэләүне ныгыту, учлар белән басып шарны кысарга өйрәтү.	31 бит
2	“Зур һәм кечкенә лепешкалар”	Зур кисәк пластилиннан кечкенә кисәкләр алырга өйрәтүне дәвам итү, әйләнү хәрәкәтләре белән комоклар эвэләү.	59 бит
3	“Шалтыравык”	Балаларны ике өлештән – шар һәм таяктан торган предмет эвэләргә өйрәтү.	87 бит
4	“Башнялар”	Шарлар эвэләүне ныгыту, учлар белән басып шарны кысарга өйрәтү.Бер-берсе өстенә ябыштырып, берничә кисәктән предмет төзәргә өйрәтү.	116 бит

ЯНВАРЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Мандариннар һәм әфлисуннар”	Түгәрәк формадагы предметлар эвэләүне ныгыту, төрле зурлыктагы предметлар эвэләргә өйрәтү.	146 бит
2	“Аюның туган көненә тәмле күчтәнәчләр”	Уйлану һәм ижат сәләтен үстерү, таныш эвэләү алымнарын ныгыту	174 бит
3	“Карлы аланда кечкенә курчаклар йориләр”	Курчак эвэләү, балаларда эвэләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту, пластилин белән сак булырга өйрәтү, түгәрәкләр эвэләргә өйрәнүне дәвам итү.	203 бит

4	“Чыпчыклар һәм песи”	Әвәләгәндә хәрәкәтләр уен образын формалаштыру, уйлау һәм иҗат сәләтен үстерү.	232 бит
---	----------------------	--	---------

ФЕВРАЛЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Самолетлар аэродомда торалар”	Ике өлештән торган предмет әвәләргә өйрәтү, әвәвләгән самолетлар өчен шатлану хисе тәрбияләү.	262 бит
2	“Самолетлар аэродомда торалар”	Ике өлештән торган предмет әвәләргә өйрәтү, әвәвләгән самолетлар өчен шатлану хисе тәрбияләү	290 бит
3	“Карлы аланда кечкенә курчаклар йөриләр”	Курчак әвәләү, балаларда әвәләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту, пластилин белән сак булырга өйрәтү, түгәрәкләр әвәләргә өйрәнүне дәвам итү.	328 бит
4	“Неваляшка”	Төрле размердагы түгәрәкләрдән неваляшка төзәргә өйрәтү.	348 бит

МАРТ

Дата	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Әнигә салфеткалар”	Квадрат формасындагы салфеткага түгәрәк һәм квадрат формасындагы бизәкләрне дәрәс итеп ябыштырырга өйрәтү. Клей белән эшләү тәртибен өйрәтү.	31 бит
2	“Кечкенә Маша”	Балаларны кечкенә курчак әвәләргә өйрәтү, ике өлештән торган предметлар әвәләүне ныгыту.	59 бит
3	“Матур кошчык”	Өлешләрне нык итеп ябышту белемнәрен ныгыту, мисал буенча төтен уенчыгын әвәләү.	87 бит
4	“Чебиләр йөриләр”	Ике өлештән торган предметлар әвәләүне ныгыту, пластилин белән сак булырга өйрәтүне дәвам итү.	116 бит

АПРЕЛЬ

Атна	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	«Ни уенчык телисен, шуны ябыштыр»	Баларның уйлау сәләтен, иҗатын үстерү, дәрәс ябыштыру алымнарын өйрәтүне дәвам итү.	146 бит
2	“Әтәчне борчак белән сыйлыбыз”	Зур пластилиннан кечкенә кисәк өзеп алып, шарлар әвәләргә өйрәтүне дәвам итү. әвәләүгә теләк уяту	174 бит
3	“Компотка чияләр”	Балаларда әвәләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту, пластилин белән сак булырга өйрәтү, түгәрәкләр әвәләргә өйрәтүне дәвам итү.	203 бит
4	“Мәрҗәннәр, түгәрәкләр”	Учларда туры хәрәкәтләр белән әвәләү күекмәләрен ныгыту, төрле размердагы шарлар әвәләү.	232 бит

МАЙ

Дата	Тема	Бурычлар	Сылтама
1	“Поезда бакчага барабыз”	Әзер формаларны дәрәс итеп урнаштырып ябыштыру, күмәк эшләүгә кызыксыну уяту.	262 бит
2	“Әтәчне борчак белән сыйлыбыз”	Зур пластилиннан кечкенә кисәк өзеп алып, шарлар әвәләргә өйрәтүне дәвам итү. әвәләүгә теләк уяту	290 бит
3	“Компотка чияләр	Балаларда әвәләүгә һәм нәтижәсенә кызыксыну уяту, пластилин белән сак булырга өйрәтү, түгәрәкләр әвәләргә өйрәтүне дәвам итү.	319 бит
4	“Мәрҗәннәр, йөзекләр”	Учларда туры хәрәкәтләр белән әвәләү күекмәләрен ныгыту, төрле размердагы шарлар әвәләү.	349 бит

2.4.6 Физкультура-саламатландерү эшчәнлеге

Физкультура үсеше эшчәнлеген беренче кечкенәләр төркемдә (оештырылган белем бирү эшчәнлеге үсешен) Н.Е.Вераксаның “Туганнан алып мәктәпкә кадәр” программасы аша тормышка ашырабыз:

№	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ		
1	1-2. Бергәләшеп сигнал буенча йөрү, ике линия арасында тигезлекне саклап йөрергә өйрәтү. 3. Юнәлешне сигнал буенча үзгәртеп йөрергә һәм йөгерергә өйрәтү, үрмәләү күнекмәләрен үстерү.	366 бит,
2	1-2.Йөргәндә һәм йөгергәндә күрсәтелгән юнәлеш буенча эшләүне үстерү. Хәрәкәтне координирова титү (бер-берсен этешмәскә), уен хәрәкәтеннән шатлык табу. 3. Йөрү һәм йөгерү күнекмәләрен бирү. Таралып йөрү.	366 бит,
3	1-2.Төрле юнәлештә йөрергә һәм йөгерергә, уйнарга һәм әйләнә –тирәдә ориентлашырга өйрәтү. Дүртаякта үрмәләүне күнектерү. 3. Әйләнә –тирәдә ориентлашырга өйрәтү.	367 бит,
4	1-2. Чикләнгән пространствода йөрергә бау астына керергә, уң һәм сул кул белән предметларны атарга өйрәтү . Төрле юнәлештә йөгерергә, пространствода ориентлашырга өйрәтү. 3. Төрле юнәлештә йөгерергә, пространствода ориентлашырга өйрәтү.	367 бит,
ОКТАБРЬ		

1	1-2. Гимнастик стенага менэргэ өйрэтү, тигезлекне саклап калуны үстөрү, бер юөлөштө йөрүне ныгыту. 3. Дүртаякта үрмөлөүне ныгыту.	368 бит
2	1-2. Бер-бер артлы йөрүне күнөктөрү. Сигналны тыңларга һәм сигналга карап хэрәкәтне үзгәртергэ өйрэтү. 3. Чиклэнгән пространствода йөрөргэ үрмөлөргэ, туп тэгэрәтергэ өйрэтү.	369 бит
3	1-2. Ике аякта алга сикерергэ өйрэтү, предметны билгеле бер юөлөштө атарга өйрэтү 3. Чикләнелгән майданчыкта йөрөргэ, тигезлекне тотып биек булмаган айберләр аша атлап чыгарга өйрэтү.	369 бит
4	1-2. Авыш тактада йөрөргэ өйрэтү, күкрәктән туп атуны кабатлау, сигнал буенча эшлэргэ өйрөтүне дәвам итү. 3. Тупны атарга һәм тотып алырга өйрэтү. Авыш тактада йөрүне кабатлау.	373 бит

НОЯБРЬ

1	1-2. Урыннан ераклыкка сикерүне, сул һәм уң кул белән атуны кабатлау. Каршылыклар аша йөрөргэ өйрэтү. 3. Түгәрәк буенча йөрөргэ һәм йөгөрергэ өйрэтү. Кулга кул тотынган көенчә түгәрәккә басу һәм йөререргэ өйрэтү. Аяк очларында йөрү.	374 бит
2	1-2. Юөлөшне һәм айберләр арасынан билгеле бер ара кадырып бер – бер артлы йөрөргэ һәм йөгөрергэ күнөктөрү. Сигналга карап хэрәкәт тизлекләр (тиз, экрен) үзгәртергэ өйрэтү. Кыяк тактада йөрүне кабатлау. 3. Оешкан рәвештә, бер юөлөштә хэрәкәт итүне үстөрү, рейка астыннан чыгарга өйрэтү. Ике аякта озынлыкка сикерүне ныгыту, үрмөлөүне ныгыту.	375 бит
3	1-2. Кулга кул тотынып түгәрәк буенча йөрөргэ һәм йөгөрергэ күнөктөрү. Урыннан ераклыкка сикерергэ өйрэтү 3. Гимнастик скамейкада йөрүне кабатлау, дуга астыннан туп тэгэрәтүне, тигезлекне саклауны ныгыту.	376 бит
4	1-2. Урыннан ераклыкка сикерүне ныгыту, авыш тактадан аска, өскә йөгөрүне кабатлау. 3. Урыннан ераклыкка сикерүне, үрмөлөүне кабатлау.	378 бит.

ДЕКАБРЬ

1	1-2. Уң һәм сул кул белән еракка атарга, гимнастик скамейкада үрмөлөргә өйрэтү. 3. Авыш тактада аска, өскә йөрүне кабатлау. Тупны атарга һәм тотып алырга, башка балалар белән бергә эшлэргә тырышырга өйрэтү.	356 бит
2	1-2. Предметларны еракка атуны ныгыту, гимнастик скамейкада йөрүне, төрлө юөлөштә бер-бер артлы йөрүне өйрэтү. 3. Гимнастик скамейкага менэргэ, анда йөрернә өйрэтү. Урыннан ераклыкка сикерүне, тигезлек саклауны ныгыту.	358 бит.
3	1-2. Колоннада берәмләп йөрүне ныгыту, уң һәм сул кул белән туп бөрүне, атканда күрсәтелгән юөлөшне саклауны кабатлау. 3. Сузылган бау астыннан чыгуны ныгыту, баш артыннан туп бөрү күнөкмүләр (күчкүч) ныгыту. Сигнал буенча эшлэргэ өйрэтү.	359 бит
4	1-2. Урыннан ераклыкка сикерүне, авыш тактадан йөрүне кабатлау, гүдәне тигез тотуны, күз күреме үстөрү, балалар арасында дуслык тәрбиялөү. 3. Гимнастик скамейкада үрмөлөүне һәм еракка уң һәм сул кул белән атуны өйрәнөп бетерү.	360-361 бит

ЯНВАРЬ

1	1-2. Тупны тэгэрәтергә өйрәтү, гимнастик скамейкага менүне кабатлау, тупны тэгэрәткәндә юнәлешне сакларга, дус булып уйнарга өйрәтү.	361 бит
	3. Уң һәм сул кул белән атарга өйрәтү, гимнастик скамейкада үрмәләргә өйрәтү, хәрәкәтләрнең координациясен һәм гәүдүнен тигезлеген саклауны үстерү. Биремнәрне мөстәкыйль үтәргә өйрәтү.	362 бит
2	1-2. Колоннада берәмләп йөрүне, йөгерне ныгыту, урыннан ераклыкка сикерүне, уң һәм сул кул белән туп бөрүне өйрәтә бөтөрү. 3.. Урыннан ераклыкка сикерүне, таяк астына керүне, үрмәләүне кабатлау, гимнастик скамейкада йөрүне ныгыту.	363 бит
3	1-2. Уң һәм сул кул белән атарга өйрәтү, авыш тактада йөрүне ныгыту. 3.Бер-берсенә туп тэгәрәтергә өйрәтү, баш артыннан ике кул белән атуны ныгыту.	366 бит
ФЕВРАЛЬ		
1	1-2. Туп тэгәрәтүне өйрәтү, баш артыннан еракка атуны кабатлау. 3. Таяк астына керү, үрмәләүне, урыннан ераклыкка сикерүне кабатлау	367-368 бит
2	1-2. Авыш тактада йөрүне, бөрүне, урыннан ераклыкка сикерүне кабатлау. 3.Гимнастик скамейкада йөрүне кабатлау, тупны бәрергә һәм тотарга өйрәтү.	369 бит.
3	1-2. Гимнастик скамейкада үрмәләүне кабатлау, сикерергә өйрәтү. 3. Тупны тэгәрәтергә өйрәтү, үрмәләүне кабатлау.	370-371 бит
4	1-2. Гимнастик скамейкада үрмәләргә, аннан сикерергә өйрәтү, туп тэгәрәтүне кабатлау. 3. Гимнастик скамейкада йөрергә, ике аякта урыннан ераклыкка сикерергә өйрәтү	372 бит
МАРТ		
1	1-2. Баш артыннан ике кул белән тупны еракка атуны, капкаларга кертүне кабатлау. Атканда гәүдәнең тигезлеген сакларга өйрәтү. 3. Гимнастик скамейкада йөрүне кабатлау, аннан сикерергә өйрәтү Тату күнекмәләрен, парлап йөрүне ныгыту.	357 бит
2	1-2. Авыш тактадан йөрүне, уң һәм сул кул белән туп атуны кабатлау. 3.Гимнастик скамейкада йөрүне, үрмәләүне, таяк астынан чыгуны кабатлау, кулга-кул тотынышып түгәрәккә басарга өйрәтү.	358 бит
3	1-2. Бер кул белән ераклыкка атуны, урыннан озынлыкка сикерүне кабатлау. 3. Тупны атарга һәм тотарга өйрәтү, авыш тактадан йөрүне, үрмәләүне кабатлау.	359 бит
4	1-2. Урыннан ераклыкка сикерүне, гимнастик скамейкада үрмәләүне кабатлау. 3. Биекләктән сикерүне, үрмәләүне кабатлау.	360-361 бит
АПРЕЛЬ		
1	1-2. Гимнастик скамейкада йөрүне һәм сикерүне ныгыту, тупны атарга һәм тотарга өйрәтү 3. Урыннан озынлыкка сикерүне, горизанталж юнәлештә туп ату күнекмәләрен ныгыту.	362 бит
2	1-2. Баш артыннан ике кул белән туп атуны, тупны бер-берсенә тэгәрәтүне өйрәтә бөтөрү. Дус булып уйнарга өйрәтү. 3. Тупны өскә, һәм алга атарга өйрәтү, авыш тактада йөрүне өйрәтә бөтөрү.	363-364 бит
3	1-2. Бер кул белән еракка атуны, урыннан ераклыкка сикерүне өйрәтә бөтөрү. 3. Гимнастик скамейкада йөрүне, аннан сикерүне ныгыту, тупны бәрергә һәм тотып алырга өйрәтү.	364-365 бит

4	1-2. Гимнастик скамейкада үрмәләүне, күкрәктән туп атуны өйрәтеп бетерү. 3. Горизанталь атуны, авыш тактадан йөрүне өйрәнеп бетерү. Предметны билгеле бер юнәлештә атуны үстерү.	366 бит.
МАЙ		
1	1-2. Авыш тактада йөрү күнекмәләрен ныгыту. Урыннан озынлыкка сикерү, тупны еракка атуны өйрәтеп бетерү. 3. Бер кул белән еракка атуны өйрәнү, дуга астыннан үрмәләү күнекмәләрен ныгыту.	367 бит
2	1-2. Бер кул белән еракка атуны, гимнастик скамейкада йөрүне кабатлау. 3. Озынлыкка урыннан сикерүне, тупны баш артыннан атуны һәм тәгәрәтүне өйрәтеп бетерү.	368 бит
1-2. Туп атуны, гимнастик скамейкада йөрүне һәм аннан сикерүне кабатлау. 3. Тупны тәгәрәтү күнекмәләрен ныгыту, гимнастик скамейкада йөрүне һәм аннан сикерүне кабатлау.		369 бит.
1-2. Бер кул белән еракка ату күнекмәләрен, урыннан ераклыкка сикерүне ныгыту. 3. Гимнастик скамейкада йөрү күнекмәләрен, алга, өскә атуны, сигналны тиз кабул итүне ныгыту		370-371 бит

Музыкаль үсеш

Максат: Балаларның музыкаль яктан үсешен һәм музыканы эмоциональ кабул итү мөмкинчелеген үстерү.

Мәсьәләләр:

- 1) Музыкаль – сәнгать эшчәнлеген жәелдерү.
- 2) Музыкаль сәнгатькә тарту.
- 3) Ижади активлык һәм күз алдына китерүчәнлекне жәелдерү.

Белем бирү эшенең юнәлешләре:

- 1) Тыңлау.
- 2) Жырлау.
- 3) Музыкаль – ритмик хәрәкәтләр.
- 4) Балалар музыкаль уен коралларында уйнау.
- 5) Балалар ижатын жәелдерү (жырлы, музыкаль - уенлы, биюле).

СЕНТЯБРЬ

№	Музыка тыңлау	Жырлау	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр
1	«Курчагым», М. Эндәржанова муз. һәм сүз.;	«Чәп-чәп, чәптеки», Г. Гыйләжетдинова муз., татар халык сүз.;	«Аерым бию», Ф. Шәймәрдәнова муз., Р. Гатина, Ф. Батыршина сүз.
2	«Курчагым», М. Эндәржанова муз. һәм сүз.;	«Чәп-чәп, чәптеки», Г. Гыйләжетдинова муз., татар халык сүз.;	«Аерым бию», Ф. Шәймәрдәнова муз., Р. Гатина, Ф. Батыршина сүз.
3	«Шылтыравык белән уен», Л. Хисмәтуллина муз. һәм сүз.;	«Бәү-бәү», Л. Хисмәтуллина муз.;	«Йөрибездә», Н. Бакиева муз.;
4	«Шылтыравык белән уен», Л. Хисмәтуллина муз. һәм сүз.;	«Бәү-бәү», Л. Хисмәтуллина муз.;	«Йөрибездә», Н. Бакиева муз.;
5	«Куян», Ф. Шәймәрдәнова муз., татар халык сүз.;	«Акбай», Т. Вафина муз., М. Шаһижиганова сүз.;	«Шылтыравык белән уен», Л. Хисмәтуллина муз. һәм сүз.;
6	«Куян», Ф. Шәймәрдәнова муз., татар халык сүз.;	«Акбай», Т. Вафина муз., М. Шаһижиганова сүз.;	«Шылтыравык белән уен», Л. Хисмәтуллина муз. һәм сүз.;
7	«Сыер», М. Мозаффаров муз., Ә. Ерикәй сүз.	«Әтәчкәй», Т. Вафина муз., Г. Вафина сүз.	«Йөрибездә - биибездә», В. Вәлиева муз. һәм сүз.;
8	«Сыер», М. Мозаффаров муз., Ә. Ерикәй сүз.;	«Әтәчкәй», Т. Вафина муз., Г. Вафина сүз.	«Йөрибездә - биибездә», В. Вәлиева муз. һәм сүз.;

ОКТАБРЬ

№	Музыка тыңлау	Жырлау	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр
1	«Песи», Р. Ахиярова муз., Р. Харис сүз.;	Песи», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжева сүз.;	«Марш», Л. Шиһабетдинова муз.);
2	«Песи», Р. Ахиярова муз., Р. Харис сүз	Песи», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжева сүз.;	«Марш», Л. Шиһабетдинова муз.;
3	«Көз килде», Л.Хисмәтуллина муз. һәм сүз.;	«Курчагымны тирбәтәм», Ф. Шәймәрдәнова муз. һәм сүз.;	«Курчак белән бию», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.;
4	«Көз килде», Л.Хисмәтуллина муз. һәм сүз.;	«Курчагымны тирбәтәм», Ф. Шәймәрдәнова муз. һәм сүз.;	«Курчак белән бию», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.;
5	«Әтәч», Ж. Фәйзи муз. М. Жәлил сүз.;	«Яңгыр, яу!»; (балалар фальклоры)	“Йөгерергә өйрәнәбез», Л. Шиһабетдинова муз.;
6	«Әтәч», Ж. Фәйзи муз. М. Жәлил сүз.;	«Яңгыр, яу!»; (балалар фальклоры)	“Йөгерергә өйрәнәбез», Л. Шиһабетдинова муз.;
7	«Курчак», татар халык көе, А. Монасыпов эшкәрт.;	«Кояш, чык!», эндәшү (балалар фольклорыннан)	«Кошлар оча», М. Салихов муз. (юмореска)
8	«Курчак», татар халык көе, А. Монасыпов эшкәрт.;	«Кояш, чык!», эндәшү (балалар фольклорыннан)	«Кошлар оча», М. Салихов муз. (юмореска)

НОЯБРЬ

№	Музыка тыңлау	Жырлау	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр
1	«Песи», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжева сүз.;	«Тукран», Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова муз., татар халык сүз.);	«Аткаем», М. Әндәржанова Муз. һәм сүз
2	«Песи», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжева сүз.;	«Тукран», Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова муз., татар халык сүз.);	«Аткаем», М. Әндәржанова Муз. һәм сүз
3	«Йокла, курчак», М. Мозаффаров муз., М. Таһиров сүз.	«Аткаем», М. Әндәржанова муз. һәм сүз., Р. Зарипов эшкәрт.;	«Өй алдында чебиләр», Л. Батыр-Болгари халык сүз.; М. Хөсәен сүз.;
4	«Йокла, курчак», М. Мозаффаров муз., М. Таһиров сүз.	«Аткаем», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.,	«Өй алдында чебиләр», Л. Батыр-Болгари халык сүз.;
5	Без йөрибезд», В. Вәлиева муз. һәм сүз.;	«Кәккүк», Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова муз. һәм сүз.;	«Бу — мин», Ә. Зиннурова муз., Р. Ураксина сүз.; муз.,
6	Без йөрибезд», В. Вәлиева муз. һәм сүз.;	«Кәккүк», Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова муз. һәм сүз.;	«Бу — мин», Ә. Зиннурова муз., Р. Ураксина сүз.; муз.,
7	«Кошлар оча», М. Салихов муз. (юмореска);	«Кошчык», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжева сүз.;	«Чыпчык», Л. Хисмәтуллина муз.,
8	«Кошлар оча», М. Салихов муз. (юмореска);	«Кошчык», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжева сүз.;	«Чыпчык», Л. Хисмәтуллина муз.,

ДЕКАБРЬ

№	Музыка тыңлау	Жырлау	Музыкаль-ритмик хэрэкэтлэр
1	«Кошчык», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжева сүз.; Ә. Бикчәнтәева сүз.;	«Бәтиләр», Ә. Бакиров ә. Бикчәнтәева сүз.;	«Айгөлне йоклатабыз», Р. Гатина, Ф. Батыршина муз. һәм сүз., Г. Гыйләжетдинова эшкәрт.;
2	«Кошчык», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжева сүз.;	«Бәтиләр», Ә. Бакиров ә. Бикчәнтәева сүз.;	«Айгөлне йоклатабыз», Р. Гатина, Ф. Батыршина муз. һәм сүз.,
3	«Бәтиләр», , Ә. Бакиров муз.,	«Безнең нәни Әнисә», Л. Хисмәтуллина һәм сүзләре.	Әйдә», Г. Ильина муз. һәм сүз., Г. Гыйләжетдинова эшкәрт.;
4	«Бәтиләр», , Ә. Бакиров муз.,	«Безнең нәни Әнисә», Л. Хисмәтуллина һәм сүзләре.	Әйдә», Г. Ильина муз. һәм сүз., Г. Гыйләжетдинова эшкәрт.;
5	«Колын», Ә. Бакиров муз.,	«Чыршы янында» Г.Гараева сүз.һәм муз.	Яулык кемнең кулында?», Т. Вафина М. Шаһижәһанова сүз.;
6	«Колын», Ә. Бакиров муз.,	«Чыршы янында» Г.Гараева сүз.һәм муз.	Яулык кемнең кулында?», Т. Вафина М. Шаһижәһанова сүз.;
7	«Шаян тавык», Ф. Шәймәрдәнова муз.;	“Кар бөртеге” Р. Ахиярова муз. Р.Харис сүз.	«Биик бергәләп», Л.Хисмәтуллина муз. һәм сүз.
8	«Шаян тавык», Ф. Шәймәрдәнова муз.;	“Кар бөртеге” Р. Ахиярова муз. Р.Харис сүз	«Биик бергәләп», Л. Хисмәтуллина муз. һәм сүз.

ЯНВАРЬ

№	Музыка тыңлау	Жырлау	Музыкаль-ритмик хэрэкэтлэр
1	«Өй алдында чебиләр», Л. Батыр-Болгари муз., М. Хөсәен сүз.;;	“Туп” Р.Сәрвәров муз. һәм сүз.	«Әйдә, биик», Р. Еникеева муз.;
2	«Өй алдында чебиләр», Л. Батыр-Болгари муз., М. Хөсәен сүз.;	“Туп” Р.Сәрвәров муз. һәм сүз.	«Әйдә, биик», Р. Еникеева муз.;
3	«Мәчем йоклый», Л. Хисмәтуллина муз. Ә.Шәрифиллина сүз.;	“Чебиләр зарядкасы” Л.Хайрутдинова муз.. М. Файзуллина сүз.	«Бармаклар-куллар», татар халык көе, Л. Шиһабетдинова эшкәрт.;
4	«Мәчем йоклый», Л. Хисмәтуллина муз. Ә.Шәрифиллина сүз.;	“Чебиләр зарядкасы” Л.Хайрутдинова муз.. М. Файзуллина сүз.	«Бармаклар-куллар», татар халык көе, Л. Шиһабетдинова эшкәрт.;
5	«Ак куян», М. Бикбова муз. һәм сүз.;	“Йомшак су, йөгерек су” Ф.Жәләлетдинова муз, Ж. Тәржеманов сүз.	«Куышу»,Ф. Шәймәрдәнова муз., татар халык сүз.;
6	«Ак куян», М. Бикбова муз. һәм сүз.;	“Йомшак су, йөгерек су” Ф.Жәләлетдинова муз, Ж. Тәржеманов сүз	«Куышу»,Ф. Шәймәрдәнова муз., татар халык сүз.;
7	«Биик бергәләп», Л.Хисмәтуллина муз. һәм сүз	”Чыпчык” М. Әндәржанова сүз. һәм муз.	«Гөлләр үсә», татар халык көе, Р. Еникеева эшкәрт.;
8	«Биик бергәләп», Л.Хисмәтуллина муз. һәм сүз	”Чыпчык” М. Әндәржанова сүз. һәм муз.	«Гөлләр үсә», татар халык көе, Р. Еникеева эшкәрт.;

ФЕВРАЛЬ

№	Музыка тыңлау	Жырлау	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр
1	«Яулык кемнең кулында?», Т. Вафина муз., М. Шаһижәһанова сүз.;	“Бу мин” Ә. Зиннурова муз., В.Ураксина сүз.	«Балалар бие», 3. Гыйбадуллин муз.;
2	«Яулык кемнең кулында?», Т. Вафина муз., М. Шаһижәһанова сүз	“Бу мин” Ә. Зиннурова муз., В.Ураксина сүз.	«Балалар бие», 3. Гыйбадуллин муз.;
3	«Курчак белән бие», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.;	“Матрешкалар жыры” рус халык жыры	«Шылтыравык», М. Бикбова муз. һәм сүз.;
4	«Курчак белән бие», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.;	“Матрешкалар жыры” рус халык жыры	«Шылтыравык», М. Бикбова муз. һәм сүз.;
5	«Кайда безнең кулларыбыз?», Ф. Шәймәрдәнова муз. һәм сүз.;	“Маэмай” М. Жәлил сүз, Ф.Яруллин муз.	«Түгәрәктә уен», Р. Сәлмәнов муз., М. Бикбова сүз.;
6	«Кайда безнең кулларыбыз?», Ф. Шәймәрдәнова муз. һәм сүз.;	“Маэмай” М. Жәлил сүз, Ф.Яруллин муз.	«Түгәрәктә уен», Р. Сәлмәнов муз., М. Бикбова сүз.;
7	«Бармаклар-куллар», татар халык көе, Л. Шиһабетдинова эшкәрт.;	“Куяңнар һәм төлке уены” В. Вәлиева сүз. һәм муз.	«Кайда безнең кулларыбыз?», Ф. Шәймәрдәнова муз. һәм сүзләре
8	«Бармаклар-куллар», татар халык көе, Л. Шиһабетдинова эшкәрт.;	“Куяңнар һәм төлке уены” В. Вәлиева сүз. һәм муз.	«Кайда безнең кулларыбыз?», Ф. Шәймәрдәнова муз. һәм сүзләре

МАРТ

№	Музыка тыңлау	Жырлау	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр
1	«Әйдә, биик», Р. Еникеева муз.;	“Рәхмәт әнием” Ә. һадиева муз. А. Минһажов сүз.	«Биик бергәләп», Л.Хисмәтуллина муз. һәм сүз.
2	«Әйдә, биик», Р. Еникеева муз.;	“Рәхмәт әнием” Ә. һадиева муз. А. Минһажов сүз.	«Биик бергәләп», Л.Хисмәтуллина муз. һәм сүз.
3	«Куышу», Ф. Шәймәрдәнова муз., татар халык сүзләре.	“Йомры икмәк жыры” Халык сүзл.	«Курчак белән бие», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.;
4	«Куышу», Ф. Шәймәрдәнова муз., татар халык сүзләре.	“Йомры икмәк жыры” Халык сүзл	«Курчак белән бие», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.;
5	«Йокла, курчак», М. Мозаффаров муз., М. Таһиров сүз.	“Яз житә” Ф.Кәрим сүз. Ж.Фәйзи сүз	«Куышу», Ф. Шәймәрдәнова муз., татар халык сүз.;
6	«Йокла, курчак», М. Мозаффаров муз., М. Таһиров сүз.	“Яз житә” Ф.Кәрим сүз. Ж.Фәйзи сүз.	«Куышу», Ф. Шәймәрдәнова муз., татар халык сүз.;
7	«Кошлар оча», М. Салихов муз. (юмореска);	“Үсеп китте” Татар халык жыры	«Балалар бие», 3. Гыйбадуллин муз.;
8	«Кошлар оча», М. Салихов муз. (юмореска);	“Үсеп китте” Татар халык жыры	«Балалар бие», 3. Гыйбадуллин муз.;

АПРЕЛЬ

№	Музыка тыңлау	Жырлау	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр
1	«Шылтыравык белән уен», Л. Хисмәтуллина муз. һәм сүз.;	“Кояшкai” Р.Гатина, Ф. Батыршина муз һүм сүзл.	“Йөгөрергә өйрәнәбез», Л. Шиһабетдинова муз.;
2	«Шылтыравык белән уен», Л. Хисмәтуллина муз. һәм сүз.;	“Кояшкai” Р.Гатина, Ф. Батыршина муз һүм сүзл.	“Йөгөрергә өйрәнәбез», Л. Шиһабетдинова муз.;
3	«Курчагым», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.;	«Чәп-чәп, чәптеки», Г. Гыйләжәтдинова муз., татар халык сүз.;	«Курчак белән бию», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.;
4	«Курчагым», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.;	«Чәп-чәп, чәптеки», Г. Гыйләжәтдинова муз., татар халык сүз.;	«Курчак белән бию», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.;
5	«Куян», Ф. Шәймәрдәнова муз., татар халык сүз.;	«Бәү-бәү»,Л.Хисмәтуллина муз.;	«Кошлар оча», М. Салихов муз. (юмореска);
6	«Куян», Ф. Шәймәрдәнова муз., татар халык сүз.;	«Бәү-бәү»,Л.Хисмәтуллина муз.;	«Кошлар оча», М. Салихов муз. (юмореска);
7	«Сыер», М. Мозаффаров муз.,	«Ақбай»,Т. Вафина муз., М. Шаһижәһанова сүз.;	«Аткаем», М. Әндәржанова Муз. һәм сүз.
8	«Сыер», М. Мозаффаров муз.,	«Ақбай»,Т. Вафина муз., М. Шаһижәһанова сүз.;	«Аткаем», М. Әндәржанова Муз. һәм сүз.

МАЙ

№	Музыка тыңлау	Жырлау	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр
1	«Кошчык», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжәва сүз.; Ә. Бикчәнтәева сүз.;	«Тукран», Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова муз., татар халык сүз.;;	«Айгөлне йоклатабыз», Р. Гатина, Ф. Батыршина муз. һәм сүз.,Г. Гыйләжәтдинова эшкәрт.;
2	«Кошчык», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжәва сүз.;	«Тукран», Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова муз., татар халык сүз.;;	«Айгөлне йоклатабыз», Р. Гатина, Ф. Батыршина муз. һәм сүз.,
3	«Бәтиләр», , Ә. Бакиров муз.,	«Аткаем», М. Әндәржанова муз. һәм сүз., Р. Зарипов эшкәрт.;	Әйдә», Г. Ильина муз. һәм сүз., Г. Гыйләжәтдинова эшкәрт.;
4	«Бәтиләр», , Ә. Бакиров муз.,	«Аткаем», М. Әндәржанова муз. һәм сүз.,	Әйдә», Г. Ильина муз. һәм сүз., Г. Гыйләжәтдинова эшкәрт.;
5	«Колын», Ә. Бакиров муз.,	«Кәккүк», Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова муз. һәм сүз.;	Яулык кемнең кулында?», Т. Вафина М. Шаһижәһанова сүз.;
6	«Колын», Ә. Бакиров муз.,	«Кәккүк», Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова муз. һәм сүз.;	Яулык кемнең кулында?», Т. Вафина М. Шаһижәһанова сүз.;
7	«Шаян тавык», Ф. Шәймәрдәнова муз.;	«Кошчык», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжәва сүз.;	«Биик бергәләп», Л.Хисмәтуллина муз. һәм сүз.
8	«Шаян тавык», Ф. Шәймәрдәнова муз.;	«Кошчык», Л. Хисмәтуллина муз., Р. Гыйләжәва сүз.;	«Биик бергәләп», Л. Хисмәтуллина муз. һәм сүз.

Региональный компонент в ДОУ

Национально-региональный компонент в МБДОУ «Каргалинский детский сад №15» осуществляется через реализацию «Сөөнеч» - «Радость познания» - Региональной образовательной программы дошкольного образования - 2016. – 210 с. Автор Р.К. Шаехова.

Региональная образовательная программа дошкольного образования разработана в соответствии с требованиями Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования и Примерной основной образовательной программы дошкольного образования.

Данная программа задает цели и задачи, организацию образовательной деятельности, содержание образования русскоязычных детей, формируемое участниками образовательных отношений с учетом этнокультурной и новой социокультурной ситуацией развития детства.

На основе программы образовательные организации Республики Татарстан разрабатывают и утверждают вариативную часть основной образовательной программы дошкольного образования, реализация которой обеспечивает права ребенка на физическое, интеллектуальное, социальное развитие и освоение им второго государственного языка.

Обучение родному языку татароязычных детей в детском саду «Туган телдә сөйләшәбез» 2-3 яшь. Ф.В.Хазратова

«Татарстан Республикасы халыклары телләре турында» Татарстан Республикасы Законнда һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Бу — республикабызда эшләп килә торган милли балалар бакчалары өчен кадрлар әзерләү, аларның белемен күтәрү һәм методик ярдәм күрсәтү мәсьәләләрен үз эченә ала.

Туган телдә сөйләшәргә өйрәтү гаиләдә башлана һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә дәвам итә. Мәктәпкәчә учреждениеләр, мәгариф системасының беренче баскычы буларак, нәниләрне туган телгә өйрәтүдә башлангыч роль уйный. «Туган телдә сөйләшәбез» дип аталган методик комплект балалар бакчасында эшләүче тәрбиячеләргә кулланма буларак тәкъдим ителә. Комплектка, балаларның яшь үзенчәлектәренә карап, методик кулланма, күрсәтмә эсбаплар (темалар буенча рәсемнәр) һәм аудиоязмалар туплап бирелә, уртанчылар төркемнән башлап, эш дәфтәрләре дә кертелә.

Федераль дәүләт таләпләреннән чыгып, методик эсбап танып белү, сөйләм үстерү, матур әдәбият белән таныштыру кебек белем бирү өлкәләрен үз эченә ала. Балалар эшчәнлеген оештыру комплексы-тематик планлаштыру нигезендә бара. План ел дәверендә төрле темалар үзләштерүне күздә тоталар. Болар — «Безнең балалар бакчасы», «Көз», «Мин — доньяның 4 бер кешесе», «Минем әйләнә-тирәм», «Кыш», «Яңа ел бәйрәме», «Әтилар һәм әниләр, бабайлар һәм әбиләр», «Халык ижаты», «Яз», «Жәй». Елга ике тапкыр диагностик методикалар ярдәмендә мониторинг үткәрелә, аның нәтижеләре балаларның персональ карточкаларына языла.

Туган телне өйрәнүгә юнәлдерелгән эшчәнлек конспектлары Н.Е. Веракса, Т. С. Комарова, М. А. Васильева редакциясендә чыккан «Туганнан алып мәктәпкә кадәр. Мәктәпкәчә мәгарифнең якынча төп белем бирү программасы» нигезендә төзелгән. Сезнең куллардагы методик эсбапта беренче кечкенәләр төркеменә (2яшьтән 3 яшкә кадәр) йөрүче балалар эшчәнлеген оештыруның кыскача эчтәлегенә (конспектлар) бирелгән һәм нәниләрне туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү эшчәнлегенә үзенчәлектәре күрсәтелгән.

Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү мәсьәләләрен чишкәндә, өйрәтүнең төрле методлары, алымнары, чаралары кулланыла. Шундый чараларның берсе — бармак уеннары. Хәрәкәтләнү активлыгы югарырак булган саен, балаларның сөйләм тизрәк һәм яхшырак үсеш ала. Бармак уеннары баш мие эшчәнлегенә, интеллект үсешенә уңай йогынты ясый. Чыннан да, физиологлар,

психо- логлар үткәргән тикшеренүләр (Л.С. Выготский, И.П. Павлов, А. Р. Лурия, А.А. Леонтьев һ.б.) хәрәкәтләнү һәм сөйләм мото- рикасының үзара бәйлә булуын исбатлыйлар.

III Организационный раздел

3.1 Материально-техническое обеспечение программы

Материально-технические средства содержат большие потенциальные возможности. Стремительный скачок в развитии собственно компьютерных технологий и прочих технических устройств сделал эти средства актуальными, следовательно, внедрение информационно-образовательных технологий в современное дошкольное образование – логичный и необходимый шаг.

Рациональное использование компьютерно-технических средств позволяет повысить качество обучения детей татарскому языку, достичь воспитанниками планируемых результатов освоения Программы по всем образовательным областям. Поэтому в Организации необходимо предусмотреть обеспечение Программы электронными ресурсами, а также такими компьютерно-техническими средствами, как аудиосистема (музыкальный центр), телевизор, мультимедийное оборудование и/или интерактивная доска, проектор, стационарный и мобильный компьютеры, принтер, ноутбук, нетбук для ребенка, документ-камера, беспроводной графический планшет MimioPad и мн. др.

Компьютерно-техническое оснащение может использоваться для различных целей:

- демонстрации детям литературных, музыкальных произведений, познавательных, художественных, мультипликационных фильмов студии «Татармультфильм», киностудии «Союзмультфильм» и др. (см. приложение 1);
- поиска в информационной среде материалов, обеспечивающих реализацию вариативной части основной образовательной программы;
- предоставления информации о Программе всем заинтересованным лицам, а также широкой общественности;
- обсуждения с родителями (законными представителями) воспитанников проблем, связанных с реализацией и освоением Программы.

Современный образовательный процесс предполагает программное обеспечение для составления презентаций: PowerPoint; Prezi, создания дидактических электронных игр и пособий: SMARTNotebook; EasiTeach, а также подключение к информационно-телекоммуникационной сети Internet.

3.2 Средства обучения, необходимые для реализации Программы

- примерная общеобразовательная программа дошкольного образования «От рождения до школы»;
- комплексно-тематическое планирование;
- методические пособия для педагогов по всем направлениям развития ребенка;
- наглядно-дидактические пособия;
- комплекты для творчества;
- вариативные парциальные (авторские) программы;
- электронные образовательные ресурсы.
- учебно-методическое сопровождение.

3.3 Организация предметно-пространственной развивающей среды в первой младшей группе

Групповое помещение условно подразделено на три зоны:

- *Зона умеренной активности:* «Центр познания», «Центр книги», «Центр природы», «Центр занимательной математики», «Центр патриотического воспитания».
- *Зона средней активности:* «Центр конструирования», «Центр социально-эмоционального развития», «Центр творчества», «Центр безопасности».
- *Зона повышенной активности:* «Центр двигательной активности», «Центр музыки», «Центр театра», «Центр игры».

3.4 Организация режима пребывания детей в образовательном учреждении

Правильный распорядок дня — это рациональная продолжительность и разумное чередование различных видов деятельности и отдыха детей в течение суток.

Основным принципом правильного построения распорядка является его соответствие возрастным психофизиологическим особенностям детей. Следует стремиться к тому, чтобы приблизить режим дня к индивидуальным особенностям ребенка.

В режиме дня указана общая длительность занятий, включая перерывы между их различными видами. Нельзя превышать объем образовательной нагрузки, максимально допустимую санитарно-эпидемиологическими правилами и нормативами нагрузки (Сан ПиН от 15 мая 2013 года №26 ОБ). В теплое время года часть занятий можно проводить на участке во время прогулки.

В середине занятий нужно проводить физкультминутки.

Важно, чтобы каждый ребенок чувствовал себя в детском саду комфортно, безопасно; знал, что его здесь любят, что о нем позаботятся. Повышенное внимание надо уделять детям, которые неохотно расстаются с родителями и не хотят оставаться в группе, особенно в период адаптации к детскому саду.

Примерный режим дня

В детском саду разработан гибкий режим дня, учитывающий возрастные психофизиологические возможности детей, их интересы и потребности, обеспечивающий взаимосвязь планируемой образовательной деятельности с повседневной жизнью детей в детском саду. Для каждой возрастной группы разработан режим для холодного и тёплого времени года.

В тёплое время года жизнь детей организуется на специально – оборудованных озеленённых участках детского сада (в зависимости от погодных условий). В помещении проводится кормление, сон, гигиенические и оздоровительно – закаливающие процедуры. В связи с сокращением ОД (остаётся ОД по образовательным областям «физическая культура», «музыка», «художественное творчество»), выход детей на прогулку происходит раньше. ОД осуществляется либо на прогулке, либо в группе (в зависимости от погодных условий). Время возвращения с прогулки скорректировано с учётом климата в регионе (высокая солнечная активность в полуденное время) и условий детского сада (отсутствие больших теневых навесов на прогулочных участках).

Режим дня 1-ой младшей группы (2-3 года) на холодный период с 1 сентября 2021 г. по 31 мая 2022 г.

Көндәлек режим (кечкенәләр төркеме)

6.30 – 08.20 - балаларны каршы алу, мәстәкыйль эшчәнлек, урамда йөрү, уеннар, иртәнге зарядка.

08.20 – 08.50 – иртәнге ашка эзерлек, иртәнге аш.

08.50 – 09.00 – шөгыйльләргә эзерлек.

09.00 – 09.30 – турыдан – туры белем бирү эшчәнлеге.

09.30 – 09.40 – урамга чыгарга эзерләнү.

09.40 – 11.10 – урамда йөрү.

11.20 – 11.30 – урамнан керү, төшке ашка эзерлек.

11.30 – 12.00 – төшке аш.

12.00 – 15.00 – йокыга эзерлек, йокы.

15.00 – 15.15 – тору, юыну.

15.15 – 15.25 – кичке аш.

15.25 – 16.15 – мәстәкыйль эшчәнлек, уеннар.

16.15 – 18.30 – урамга чыгарга эзерлек, урамда йөрү, индивидуаль эш, өйгә кайту.

3.5 Расписание НОД 1-ой младшей группы (2-3 года)

ШӨГЫЛЬЛӘР ЧЕЛТӘРЕ (кечкенәләр төркеме)

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының МБМБУ «15 нче номерлы Каргалы балалар бакчасы»

ДҮШӘМБЕ 1. Сәнгати – эстетик үсеш (музыка) 2. Сөйләм үсеше (әдәби әсәр уку)	ПӘНҖЕШӘМБЕ 1. Сәнгати – эстетик үсеш (рәсем) 2. Һавада физик культура
СИШӘМБЕ 1. Танып – белү үсеше (танып белү, эзләнү эшчәнлегенә үсеш: әйләнә - тирә мөхит турында беренчел күзаллау; табигать дөньясы белән танышу) 2. Бүлмәдә физик культура	ҖОМГА 1. Сәнгати – эстетик үсеш (әвәләү) 2. Бүлмәдә физик культура
ЧӘРШӘМБЕ 1. Сәнгати – эстетик үсеш (музыка) 2. Сөйләм үсеше (әдәби әсәр уку)	

3.6. Учебный план
1 младшая группа (2-3 года)

Образовательная область	Базовый вид деятельности	Периодичность	Продолжительность	
			1 занятие	Всего в неделю
Физическое развитие	Физкультура	3 раза в неделю	10 минут	30 минут
Познавательное развитие	ФЦКМ Ознакомление с окружающим	1 раз в неделю	10 минут	10 минут
	ФЭМП	-	-	-
	Познавательно-исследовательская деятельность	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
Речевое развитие	Развитие речи	2 раза в неделю	10 минут	20 минут
	Восприятие художественной литературы	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
Художественно – эстетическое развитие	Музыка	2 раза в неделю	10 минут	20 минут
	Рисование	1 раз в неделю	10 минут	10 минут
	Лепка/ Конструирование	1 раз в неделю	10 минут	10 минут
	Аппликация	-	-	
	Конструирование	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
Социально-коммуникативное развитие	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов			
Итого	10 занятий			
В месяц	40 занятий			
В год	360 занятий			

3.7 Обеспечение методическими рекомендациями и средствами обучения и воспитания

1. «От рождения до школы» *Примерная основная общеобразовательная программа дошкольного образования*/Под редакцией Н. Е. Вераксы, Т. С. Комаровой, М. А. Васильевой. – 2-е изд., испр. и доп. - М.: МОЗАИКА-СИНТЕЗ, 2014. - 336 с.
2. Л.А.Парамонова Развивающие занятия с детьми 2-3 лет. –М.:ОЛМА Медиа Групп, 2013, - 592 с.
3. О.В.Чермашенцева, Основы безопасного поведения дошкольников. –Волгоград: Учитель, 2008.-207 с.
4. Куцакова Л.В. « Конструирование и художественный труд в детском саду», ООО «ТЦ Сфера»2005 – 212с
5. Кобзева Т.Г. , Холодова И.А. Правила дорожного движения. – Волгоград: Учитель, 2010. - 219 с.
6. Комарова Т.С. Занятия по изобразительной деятельности в детском саду.- М.: МОЗАИКА – СИНТЕЗ, 2012.-112 с.
7. Программа «Основы безопасности детей дошкольного возраста» Р.Б. Стеркина, О.Л. Князева, Н.Н. Авдеева.СПб: Детство –пресс, 2006 -240с.
- 8 Закирова К. В. На поляне детства: хрестоматия для воспитателей дошкольных образовательных учреждений и родителей. – Казань: Редакционно-издательский центр, 2011. – 256 с.
9. Закирова К. В. Балачак аланы: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти-әниләр өчен хрестоматия. – Казан: РИЦ, 2011. — 560 б.
10. Туган телдә сөйләшәбез. Методик кулланма / Хәзрәтова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г., Хәбибулина И.Ж. – Казан: Фолиант, 2013.- 224 б.
11. Зарипова З.М., Исаева Р.С. Үстәрешле уеннар. Методик кулланма. Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.
12. Закирова К.В. Уйный - уйный үсәбез. Балалар бакчасында уеннар. Казан: Татарстан китап нәшрияте, 2010.
13. Закирова К.В., Гыйләжетдинова Г.Р. Мин бәйрәмнәр яратам. Сценарийлар, музыкаль уеннар. Казан: Татарстан китап нәшрияте, 2009.
14. Закирова К.В., Кадыйрова Р.Ә., Сафиуллина Г.М. Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе. Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.
15. Закирова К.В., Мортазина Л.Р. Балачак – уйнап-көлеп үсәр чак. Балалар бакчасында уеннар. Казань: редакционно-издательский центр, 2012.
16. Закирова К.В., Мортазина Л.Р. Әй уйныйбыз, уйныйбыз: Балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм физкультура инспекторлары өчен методик кулланма. Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.
17. Закирова К.В. Иң матур сүз. Уку китабы. Эти-әниләр һәм балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен хрестоматия. Тулыландырылган икенче басма. Казан: Татарстан китап нәшрияте, 2012.
18. Закирова К.В. Күңел ачык бергәләп. Бәйрәм иртәләр сценарийлары. Казан: «Мәгәриф», 2003.
19. Ибрагимова З.Г. Шома бас (Танцуй веселей). Казань: Компания «Аксу», 2012.

